

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DIVJADI IN LOVSTVU

II. BESEDILO ČLENOV

(nomotehnično urejen predlog zakona)

1. člen

V Zakonu o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) se v tretjem odstavku 1. člena besedilo »Z divjadjo upravlja Republika Slovenija.« nadomesti z besedilom »Divjad je lastnina države, s katero upravlja Republika Slovenija.«.

2. člen

V 5. členu se spremeni pomen izraza »izredni poseg« tako, da se glasi:

»Izredni poseg pomeni odvzem divjadi ne glede na lovno dobo na lovni ali nelovni površini.«.

Za izrazom »Lov na klic« se doda nov izraz, ki se glasi:

»Loviti divjad ponoči je iskanje, opazovanje, zasledovanje, vabljenje in čakanje divjadi s ciljem upleniti divjad ali odloviti divjad živo v času od ene ure po javno objavljenem koncem navtičnega mraka do ene ure pred začetkom navtične zore naslednjega dne.«.

Spremeni se pomen izraza »lovski pes« tako, da se glasi:

»Lovski pes je čistokrvni pasemski pes iz 3., 4., 5., 6., 7. in 8. pasemske skupine v skladu s klasifikacijo Mednarodne kinološke zveze (v nadaljnjem besedilu: FCI), za čigar pasmo pasemski standard zahteva opravo delovne preizkušnje ali pa je oprava delovne preizkušnje za posamezno pasmo odobrena s strani FCI na predlog nacionalne predstavnice FCI v Republiki Sloveniji in je tovrstno preizkušnjo tudi opravil. Za lovskega psa se šteje tudi pes, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka in ki še ni opravil predpisane delovne preizkušnje, a je v postopku šolanja za njeno opravo in hkrati še ni dopolnil četrtega leta starosti. S takšnim psom lov brez hkratne uporabe drugega lovskega psa, ki je zahtevano preizkušnjo že opravil, ni dovoljen.«.

Za izrazom »Lovski pes« se dodata nova izraza, ki se glasita:

»Lovski gost je državljan oziroma državljanica Republike Slovenije ali tuj državljan oziroma tuja državljanica, ki nima opravljenega lovskega izpita iz tega zakona ali ima opravljen lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico, vendar ni član ali članica upravljavca lovišča oziroma ni lovski pomočnik ali pomočnica (v nadaljnjem besedilu: lovski pomočnik) oziroma ni zaposlen oziroma zaposlena v lovišču s posebnim namenom, v katerem lovi.

Lovski pomočnik je oseba, ki na podlagi veljavne lovske izkaznice za lovišče s posebnim namenom izvaja lov v tem lovišču s posebnim namenom in ni delavec ali delavka upravljavca lovišča s posebnim namenom.«.

Za izrazom »Stečina« se doda nov izraz, ki se glasi:

»Strokovno spremstvo pomeni fizično spremstvo lovskemu gostu na individualnih lovih ali lovskemu pripravniku s strani predstavnika ali predstavnice upravljavca, ki ima lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico ali je zaposlen oziroma zaposlena v lovišču s posebnim namenom.«.

3. člen

V 13. členu se v prvem in tretjem odstavku, v 16. členu v naslovu, prvem in drugem odstavku, v 17. členu v četrtem odstavku, v 54. členu v tretjem odstavku ter v 67. členu v četrtem odstavku četrte alineje besedilo »letni načrt lovišča« v vseh sklonih in številih nadomesti z besedilom »dvoletni načrt lovišča« v ustreznem sklonu in številu.

4. člen

Za 18. členom se doda nov 18.a člen, ki se glasi:

»18.a člen (javni gospodarski zavod)

- (1) Za opravljanje nalog pod pogoji javne službe s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo v določenih loviščih s posebnim namenom se ustanovi javni gospodarski zavod.
- (2) Akt o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda iz prejšnjega odstavka tega člena sprejme Vlada.
- (3) Strokovni nadzor nad delom javnega gospodarskega zavoda izvaja ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo.«

5. člen

V 21. členu se v drugem odstavku za 5. točko dodata novi 6. in 7. točka, ki se glasita:

»6. izdajanje dovolilnic za lovske goste za lov v loviščih s posebnim namenom;

7. izvajanje izrednega odstrela ali odlova na nelovnih površinah;«.

Dosedanja 6. točka postane 8. točka.

V tretjem odstavku se za 6. točko dodata nova 7. in 8. točka, ki se glasita:

»7. izdajanje dovolilnic za lovske goste v loviščih;

8. ocenjevanje trofej divjadi;«.

Dosedanja 7. točka postane 9. točka.

6. člen

V 27. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo za namen upravljanja z divjadjo in nadzora nad izvajanjem koncesijske pogodbe zbira in obdeluje podatke o koncesionarju iz koncesijske pogodbe iz prejšnjega člena in naslednje podatke:

- ime, naslov in elektronski naslov lovske družine;
- matična in davčna številka lovske družine;

- ime in priimek odgovorne osebe;
- številka koncesijske pogodbe;
- datum sklenitve koncesijske pogodbe;
- ime in šifra lovišča, za katerega se podeljuje koncesija;
- letni prihodek od dejavnosti gospodarjenja z loviščem iz tretjega odstavka 29. člena tega zakona;
- višina in datum plačila koncesijske dajatve;
- odškodninski zahtevki, plačila in poravnave škod, povzročenih od divjadi na kmetijskih in gozdnih kulturah.«.

7. člen

V 29. členu se v tretjem odstavku na koncu stavka pred piko doda naslednje besedilo: »pred letom, za katero se izračuna koncesijska dajatev«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Podatke iz prejšnjega odstavka tega člena mora koncesionar za preteklo leto posredovati na ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo najpozneje do 31. 3. tekočega leta.«.

Dosedanji četrti odstavek, ki postane peti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Koncesijska dajatev za posamezno lovišče znaša najmanj 10 odstotkov od povprečnega prihodka, ki ga za posamezno lovišče za vsako leto v skladu s tretjim odstavkom izračuna ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo.«.

Dosedanja peti in šesti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

Za sedmim odstavkom se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Ne glede na peti odstavek tega člena se lahko v primeru naravnih nesreč, opredeljenih v predpisih, ki urejajo naravne nesreče ali v primeru izvedenega vsaj enega izrednega posega iz prvega odstavka 42.a člena tega zakona v letu, za katero se izračuna koncesijska dajatev, ob pogoju, da je upravljavec zagotovil zavarovanje izkušenih oseb iz drugega odstavka 42.a člena tega zakona, koncesijska dajatev zniža tudi do 1 odstotka od osnove iz tretjega odstavka tega člena.«.

8. člen

V 35. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Psom ni dovoljeno brez nadzorstva spuščati v prosto naravo. V obdobju med 1. aprilom in 20. avgustom morajo biti psi v prosti naravi pripeti na povodec ali imeti zagotovljeno varstvo skrbnika psa. Varstvo skrbnika psa pomeni, da skrbnik psa vidi in da se pes na odpoklic takoj vrne k skrbniku psa.«.

Za tretjim odstavkom se dodata nova četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Za škodo na divjadi, ki jo povzroči pes, skrbnik psa odgovarja ne glede na krivdo upravljavcu lovišča po ceniku, ki ga predpiše minister na podlagi 55. člena tega zakona.

(5) Določba tretjega odstavka tega člena se ne uporablja za pse, ki imajo status lovskega, pastirskega, reševalnega ali službenega psa državnih organov, pri izvajanju lova, varovanju tropa ali črede, reševanju ljudi ali opravljanju nalog državnih organov.«.

9. člen

V 41. členu se v drugem odstavku pred piko beseda »divjad« nadomesti z besedilom: »zavarovanih prosto živečih živalskih vrst«.

10. člen

Za 42. členom se doda nov 42.a člen, ki se glasi:

»42.a člen (izredni poseg na nelovnih površinah)

- (1) Lovski inšpektor lahko odredi odstrel ali odlov posamezne vrste divjadi na nelovni površini v lovišču iz razlogov, določenih v prvi ali drugi alineji prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona, ki ga lahko izvrši upravljavec tega lovišča.
- (2) Upravljavec lovišča lahko izvrši poseg iz prejšnjega odstavka le z izkušenimi lovci. Izkušeni lovci so lovski čuvaji oziroma lovci, ki imajo najmanj 5 let izkušenj z izvajanjem odstrela divjadi v tem lovišču.
- (3) V primeru, da upravljavec lovišča ne more zagotoviti izvedbe izrednega posega na nelovni površini iz prvega odstavka tega člena, lovski inšpektor odredi izvedbo upravljavcu lovišča s posebnim namenom.
- (4) Upravljavec lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom je dolžan skrbeti za redno usposabljanje oseb iz drugega in tretjega odstavka tega člena.
- (5) Zavarovanje oseb iz tretjega odstavka tega člena se financira iz proračuna Republike Slovenije.
- (6) Način izvajanja izrednega posega na nelovnih površinah, usposabljanja in zavarovanja oseb iz drugega in tretjega odstavka tega člena predpiše minister.«.

11. člen

Za 43.a členom se doda nov 43.b člen, ki se glasi:

»43.b člen (uporaba lovskih psov)

- (1) Ne glede na zakon, ki ureja zaščito živali, se za nevarne pse ne štejejo lovski psi, katerih ugriz druge živali je posledica izvajanja lova ali zadrževanja oziroma varovanja najdene divjadi.
- (2) Uporabo lovskih psov v lovišču in organiziranje šolanja lovskih psov predpiše minister.«.

12. člen

V 44. členu se v prvem odstavku prva in druga točka spremenita tako, da se glasita:

- »1. loviti divjad v nasprotju z 38. členom, v nasprotju s pogoji iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 42. člena ter v nasprotju s prvim, drugim in tretjim odstavkom 42.a člena tega zakona;
2. loviti divjad na površinah, ki so izločene z lovne površine lovišča, razen dejanj evidentiranja izgub v skladu s 46. členom tega zakona in ob izrednih posegih v populacije divjadi iz 42. in 42.a člena tega zakona;«.

Tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Minister lahko z odločbo na določenem kraju in za določen čas izjemoma odpravi posamezne prepovedi iz prvega odstavka tega člena, če je to potrebno za znanstveno-raziskovalne namene oziroma v drugih posebej utemeljenih primerih. V primeru posameznih vrst divjadi, ki so zavarovane z nacionalnimi ali mednarodnimi predpisi, ki veljajo tudi na območju Republike Slovenije, minister lahko izda odločbo le v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave.«.

13. člen

45. člen se spremeni tako, da se glasi:

»45. člen (ukrepi ob odstrelu divjadi, najdbi poginule divjadi in poseganju v populacije ali najdbah zavarovanih vrst velikih zveri)

- (1) Odvzeta parkljasta divjad se lahko prenaša ali prevaža iz mesta, kjer je odvzeta, samo če je ustrezno označena.
- (2) Zavod je pooblaščen za izdajanje oznak in vodenje seznama o izdanih oznakah. Vpogled v seznam o izdanih oznakah imata tudi ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo ter lovski inšpektor.
- (3) Seznam izdanih oznak zajema podatke o upravljavcu lovišča ali lovišča s posebnim namenom, številu izdanih oznak, datumu izdaje, številu vrnjenih oznak in datumu vrnitve.
- (4) Evidenco o izdanih oznakah upravljavca posameznim lovcem vodi upravljavec lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom. Upravljavec lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom v evidenci o izdanih oznakah zbira in obdeluje naslednje podatke: ime in priimek lovca, številko lovske izkaznice, zaporedne številke izdanih oznak, zaporedne številke vrnjenih oznak. Za namen izvajanja nadzora mora upravljavec lovišča ali lovišča s posebnim namenom lovskemu inšpektorju omogočiti vpogled v evidenco o izdanih oznakah.
- (5) Odstreljene velike zveri in parkljasto divjad je potrebno opremiti s posebno oznako, ki jo izpolni pooblaščen oseba za pregled trupov divjadi.
- (6) Upravljavec je dolžan poskrbeti, da pooblaščen predstavnik oziroma predstavnica (v nadaljnjem besedilu: predstavnik) Zavoda še pred izkoženjem opravi ogled vsakega odvzetega medveda, volka ali risa, opravi vse predpisane meritve, odvzame potrebne vzorce in ugotovi, ali je bil odvzem opravljen v skladu z izdanimi dovoljenji. Upravljavec mora o odvzemu najpozneje v 24 urah obvestiti območno združenje upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom, ki mora o odvzemu čimprej obvestiti vse druge upravičence za lov v lovsko upravljavskem območju.
- (7) Policija, upravljavci cest in veterinarsko higienska služba morajo o trku divjadi z vozili v prometu in o najdbi ranjene ali poginule divjadi na cestišču pred odstranitvijo divjadi obvestiti Regijski center za obveščanje, ki o tem obvesti upravljavca lovišča. Upravljavec ima pred odstranitvijo poginule divjadi na cestišču pravico do pridobitve vseh tistih delov poginule divjadi, ki jih potrebuje za evidentiranje izgub.
- (8) Pooblaščen predstavnik upravljavca si mora poginulo divjad in zavarovane velike zveri po obvestilu o najdbi čimprej ogledati, poskušati ugotoviti vzrok smrti in ukrepati v skladu s četrtnim odstavkom 46. člena.
- (9) Minister predpiše način, vrsto in obliko označevanja parkljaste divjadi po odvzemu, izjeme od označevanja ter način izdajanja oznak in vodenja seznama iz tretjega odstavka ter evidence iz četrtega odstavka tega člena.«.

14. člen

V 46. členu se v prvem odstavku za besedilom: »mesto za prevzem divjadi« doda vejica in besedilo: »ki je registrirano«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Podatke iz prejšnjega odstavka morajo upravljavci lovišč v elektronski obliki posredovati v osrednji lovsko informacijski sistem, katerega vodi in vzdržuje Gozdarski inštitut Slovenije, najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.«.

Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

15. člen

V 52. členu se sedmi odstavek črta.

16. člen

56. člen se spremeni tako, da se glasi:

»56. člen (uveljavljanje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah od upravljavca)

- (1) Oškodovanec je dolžan škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah v treh dneh od dneva, ko je škodo opazil, pisno prijaviti pooblaščenцу upravljavca, katerega osebne podatke in naslov do 31. 12. tekočega leta upravljavec javno objavi na krajevno običajen način.
- (2) V primeru, da se upravljavec na pisno prijavo škode iz prejšnjega odstavka ne odzove, lahko oškodovanec v obliki spletnega obvestila seznani ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo oziroma lovskega inšpektorja.
- (3) Če se oškodovanec in pooblaščenec upravljavca v osmih dneh po pisni prijavi škode na podlagi oglada ne sporazumeta o višini odškodnine, pošlje oškodovanec pisno prijavo škode komisiji za določanje višine škod na kmetijskih in gozdnih kulturah, ki jo za lovsko upravljavsko območje imenuje minister za dobo petih let. Oškodovanec lahko škodo prijavi tudi v obliki spletne prijave škode.
- (4) Komisijo iz prejšnjega odstavka sestavljajo predsednik oziroma predsednica (v nadaljnjem besedilu: predsednik) ali njegov namestnik oziroma njegova namestnica (v nadaljnjem besedilu: namestnik), ter dva člana oziroma dve članici (v nadaljnjem besedilu: član) ali njuna oziroma njuni namestnika oziroma namestnici. Predsednik in njegov namestnik sta zaposlena na upravni enoti, ki v celoti ali deloma leži znotraj posameznega lovsko upravljavskega območja. Predsednika in njegovega namestnika predlaga ministrstvo, pristojno za upravne enote. En član komisije in njegov namestnik sta usposobljena za kmetijsko stroko, drugi član komisije in njegov namestnik pa za gozdarsko in lovsko stroko. Komisija zaseda v tričlanski sestavi in odloča z večino glasov. V delu komisije sodeluje tudi lovski inšpektor oziroma inšpektorica (v nadaljnjem besedilu: lovski inšpektor) brez pravice glasovanja.
- (5) Na podlagi ocene komisije, ki mora opraviti ogled najpozneje v petnajstih dneh od prijave, poizkusita oškodovanec in upravljavec skleniti sporazum o plačilu odškodnine.
- (6) V primeru sklenjenega sporazuma o odškodnini v obliki finančnih sredstev, upravljavec lovišča v roku 30 dni od sklenitve sporazuma izplača dogovorjeno odškodnino oškodovancu. Za ostale oblike odškodnine se časovni rok izvedbe določi v sporazumu o višini odškodnine.
- (7) Oškodovanec ali upravljavec, ki se ne strinja z odločitvijo komisije, lahko s tožbo zahteva, da o odškodnini odloči pristojno sodišče. Tožbo morata vložiti najkasneje v treh letih od dneva, ko je škoda nastala. Sodišče tožbo zavrže, če oškodovanec ni vložil pisne prijave v skladu s prvim in tretjim odstavkom tega člena.
- (8) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo za upravljavce in za delovanje komisij iz četrtega odstavka tega člena izda navodila.«.

17. člen

Za 58. členom se dodata nov 58.a in 58.b člen, ki se glasita:

»58.a člen (evidenca škod na nelovnih površinah)

- (1) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo za namen izplačevanja odškodnin od divjadi na nelovnih površinah ter upravljanja z divjadjo zbira in obdeluje naslednje podatke o oškodovancih ter pooblaščenih iz prejšnjega člena tega zakona in o odškodninskih zahtevkih:
 - oškodovanec (ime in priimek, naslov, davčna številka, naziv banke, osebni račun in telefonska številka);
 - pooblaščenec (ime in priimek, območna enota Zavoda);
 - datum in kraj nastanka škode (parcelna številka in katastrska občina), datum opažene ter prijavljene škode in datum ogleda;
 - podatki o povzročeni škodi po vrstah premoženja
 - obseg škode in višina dogovorjene odškodnine;
 - vrsta povzročitelja in opis znakov, ki pričajo o povzročitelju škode;
 - podatki o nelovni površini;
 - opis varovanja premoženja pred nastankom škode.
- (2) Podatke, ki jih ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo upravlja v evidenci iz prejšnjega odstavka, ki so osebni podatki, obdeluje ministrstvo, pristojno za divjad ter lovstvo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, in predpisi, ki urejajo zbirke podatkov, ki jih vodijo državni organi, javni zavodi ter agencije, koncesionarji in drugi pooblašчени organi.
- (3) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo omogoči lovskemu inšpektorju za namen izvajanja nadzora neposreden brezplačen vpogled, prepis, izpis ter prenos podatkov iz evidence podatkov iz prvega odstavka tega člena.«.

58.b člen (evidenca komisije za določanje višine škod na kmetijskih in gozdnih kulturah)

- (1) Upravne enote za namen vodenja komisij za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah iz četrtega odstavka 56. člena tega zakona zbira in obdeluje naslednje podatke o oškodovancih iz 56. člena tega zakona, člani komisije in ostalih udeležencev ogleda ter o odškodninskem zahtevku:
 - oškodovanec (ime in priimek, naslov, datum rojstva in telefonska številka);
 - člani komisije (ime in priimek, organizacija);
 - ostali udeleženci (ime in priimek);
 - datum in kraj nastanka škode, datum opažene ter prijavljene škode lovski družini, datum ogleda in ocene škode;
 - vrsta povzročitelja;
 - podatki o površini, kjer je škoda nastala;
 - podatki o povzročeni škodi po vrstah premoženja;
 - obseg škode in ocenjena višina škode s strani komisije;
 - opis varovanja premoženja pred nastankom škode.
- (2) Podatke, s katerimi upravna enota upravlja v evidenci iz prejšnjega odstavka, ki so osebni podatki, obdeluje upravna enota v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, in predpisi, ki urejajo zbirke podatkov, ki jih vodijo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblašчени organi.

- (3) Upravna enota omogoči lovskemu inšpektorju za namen izvajanja nadzora neposreden brezplačen vpogled, prepis, izpis in prenos podatkov iz evidence podatkov iz prvega odstavka tega člena, ministrstvu, pristojnemu za divjad in lovstvo pa za namen upravljanja z divjadjo brezplačen vpogled.«.

18. člen

60. člen se spremeni tako, da se glasi:

»60. člen (pravica do lova)

- (1) Pravico do lova ima državljan oziroma državljanica Republike Slovenije ali tuji državljan oziroma tuja državljanica s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji, ki ima opravljen lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico (v nadaljnjem besedilu: lovec) oziroma je lovski pomočnik ali je zaposlen oziroma zaposlena v lovišču s posebnim namenom. Kdor nima lovskega izpita, sme loviti le če ima veljavno dovolilnico za lovske goste in je v strokovnem spremstvu oziroma je lovski pripravnik s strokovnim spremstvom.
- (2) Lovec lahko lovi pod pogoji, ki so določeni s tem zakonom.
- (3) Tuji državljani oziroma tuje državljanke lahko lovijo kot lovski gosti oziroma gostje z veljavno dovolilnico za lovske goste in si pravico do lova pridobijo od upravljavca.
- (4) Lovskim gostom mora upravljavec zagotoviti strokovno spremstvo, razen na organiziranih skupinskih lovih upravljavca.
- (5) Za kršitev določil tega zakona, ki jih pri lovu storijo osebe iz prejšnjega odstavka, je poleg teh oseb odgovoren upravljavec, pri katerem se lovsko udeležujejo.«.

19. člen

Za 63. členom se doda nov 63.a člen, ki se glasi:

»63.a člen (dovolilnica za lovske goste)

- (1) Pravico do vsakokratnega lova si lovski gost pridobi z veljavno dovolilnico za lovske goste za lovišče oziroma lovišče s posebnim namenom, kjer namerava lovski gost loviti. Dovolilnice za lovske goste ne potrebuje lovski gost za skupinski lov, v primeru, da ima lovski gost veljavno lovsko izkaznico iz 62. člena tega zakona in je vpisan na seznam lovskih gostov na skupinskem lovu upravljavca.
- (2) Dovolilnice za lovske goste svojih članov oziroma članic izdaja Zveza na predlog upravljavca lovišča. Dovolilnice za lovske goste v lovišču s posebnim namenom izdaja upravljavec lovišča s posebnim namenom.
- (3) Lovski gost na zahtevo policije, lovskega čuvaja ali lovskega inšpektorja omogoči vpogled v veljavno dovolilnico za lovske goste. Dovolilnica za lovske goste se lahko izda v fizični ali elektronski obliki, vendar mora biti izdana preden lovski gost začne z izvajanjem lova v lovišču ali lovišču s posebnim namenom.
- (4) Za namen izvajanja tega člena Zveza in upravljavci lovišč s posebnim namenom vodijo evidenco izdanih dovolilnic za lovske goste, ki vsebuje naslednje podatke:
 - ime in priimek lovskega gosta;
 - naslov in datum rojstva lovskega gosta;
 - številka orožnega lista lovskega gosta oziroma orožnega lista strokovnega spremstva upravljavca v primeru, da lovski gost ne bo lovil s svojim orožjem;
 - zaporedna številka dovolilnice;

- datum izdaje in veljavnost dovolilnice za tekoče leto;
 - vrsta in struktura divjadi, ki jo je dovoljeno loviti.
- (5) Brezplačen stalen vpogled v evidenco izdanih dovolilnic za lovske goste ima za namen izvajanja nadzora lovski inšpektor. Za namen upravljanja z divjadjo ima ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo stalen vpogled v podatke iz četrte, pete in šeste alineje iz prejšnjega odstavka tega člena.
- (6) Minister predpiše vlogo za izdajo, obliko, vsebino in ceno dovolilnice za lovske goste ter vsebino seznama lovskih gostov na skupinskem lovu upravljavca.«.

20. člen

V 66. členu se v prvem odstavku za besedilom »vseh lovskih družin« doda besedilo: »in območnih lovskih zvez«.

21. člen

V 67. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Območno združenje upravljavcev lahko za izvajanje nalog iz četrtega odstavka tega člena pooblasti območno lovsko zvezo.«.

22. člen

V 70. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko na predlog lovskega inšpektorja ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo v lovišču oziroma lovišču s posebnim namenom imenuje vsaj enega lovskega čuvaja, ki ni član upravljavca lovišča oziroma ni zaposlen v lovišču s posebnim namenom.«

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

23. člen

72. člen se spremeni tako, da se glasi:

»72. člen (pogoji za opravljanje službe)

- (1) Lovski čuvaj lahko postane polnoleten državljan oziroma polnoletna državljanka Republike Slovenije, ki ima najmanj nižjo poklicno izobrazbo in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij uvrščeno na 3. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij, orožni list in je opravil oziroma opravila izpit za lovskega čuvaja ter ima kot član lovske organizacije petletno lovsko prakso.
- (2) Vlogo za imenovanje lovskega čuvaja poda upravljavec lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom ministrstvu, pristojnemu za divjad in lovstvo. Vlogi mora priložiti dokazilo o stopnji izobrazbe in orožni list. Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo lahko od Zveze pridobi podatke o opravljenem lovsko-čuvajskem izpitu oziroma o udeležbi na izobraževanju lovskih čuvajev v zadnjih petih letih ter o petletni lovski praksi.
- (3) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo lovske čuvaje imenuje z odločbo za obdobje petih letih.
- (4) Zveza izda na podlagi pravnomočne odločbe iz prejšnjega odstavka lovskemu čuvaju izkaznico lovskega čuvaja in službeni znak. Obliko izkaznice in znaka določi minister.

- (5) Lovski čuvaj je v času opravljanja službe v lovišču ali lovišču s posebnim namenom uradna oseba.
- (6) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo lahko na predlog lovskega inšpektorja z odločbo razreši lovskega čuvaja opravljanja lovsko-čuvajske službe, če je prekršil določila tega zakona ali na njegovi podlagi izdanih predpisov.
- (7) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo za namen upravljanja z divjadjo zbira in obdeluje podatke o imenovanih in razrešenih lovskih čuvajih, in sicer:
- ime in priimek;
 - datum rojstva;
 - ime lovišča;
 - datum imenovanja;
 - pripravljenost opravljanja lovsko-čuvajske službe tudi pri drugem upravljavcu lovišča;
 - datum razrešitve.
- (8) Podatke, ki jih ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo upravlja v evidenci iz prejšnjega odstavka, ki so osebni podatki, obdeluje ministrstvo, pristojno za divjad ter lovstvo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, in predpisi, ki urejajo zbirke podatkov, ki jih vodijo državni organi, javni zavodi ter agencije, koncesionarji in drugi pooblaščen organi.
- (9) Ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo omogoči lovskemu inšpektorju neposreden brezplačen vpogled, prepis, izpis ter prenos podatkov iz evidence iz sedmega odstavka tega člena.«.

24. člen

V 75. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Za prekrške iz tega člena se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem členom.«.

25. člen

76. člen se spremeni tako, da se glasi:

»76. člen

- (1) Z globo od 2.100 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba:
1. ki pod pogoji javne službe ne opravlja nalog iz prvega in drugega odstavka 21. člena;
 2. ki krši določila koncesijske pogodbe (drugi odstavek 27. člena);
 3. ki podatkov v roku ne posreduje na ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo (četrti odstavek 29. člena);
 4. ki ne vzpostavi ekocelic v skladu z načrtom lovsko upravljavskega območja (drugi odstavek 37. člena);
 5. ki ne zagotavlja ukrepov v skladu z načrti za trajnostno gospodarjenje z divjadjo (39. člen);
 6. ki ne izvaja ponovnega naseljevanja domorodnih vrst divjadi ter naseljevanja in doseljevanja domorodnih ali tujerodnih vrst divjadi na osnovi načrtov lovsko upravljavskih območij v skladu s predpisi s področja veterinarstva in ohranjanja narave (40. člen);
 7. ki krmi divjad v nasprotju z načrti lovsko upravljavskih območij ali postavlja mrhovišča za krmljenje medveda na lokacijah, ki niso predvidena z načrti lovsko upravljavskih območij in drugimi dokumenti, ki opredeljujejo upravljanje s to vrsto zavarovanih prosto živčih živalskih vrst (41. člen);
 8. ki izvede neutemeljen izredni poseg v populacijo ali po izrednem posegu v populacijo divjadi, pri taki poškodbi ali utemeljenem sumu na bolezen, zaradi katere osebek ni sposoben preživeti v naravnem okolju, ne obvesti lovskega inšpektorja (četrti odstavek 42. člena);

9. ki kot upravljavec lovišča s posebnim namenom ne izvede izrednega posega na nelovni površini (tretji odstavek 42.a člena);
10. ki ne vrne upravljavcu izpolnjene polharske dovolilnice do 31. decembra tekočega leta (tretji odstavek 43.a člena);
11. ki ne vodi ali nepravilno vodi evidence o izdanih oznakah ali ne omogoči vpogled v evidenco lovskemu inšpektorju (drugi in četrti odstavek 45. člena);
12. ki izkoži uplenjenega medveda, volka ali risa, preden si ga ogleda pooblaščen predstavnik zavoda, ali če o uplenitvi pravočasno ne obvesti območnega združenja upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom (šesti odstavek 45. člena);
13. katerega pooblaščen predstavnik si ne ogleda najdene poginule divjadi ali zavarovane velike zveri ali ne poskuša ugotoviti vzroka smrti oziroma ne ukrepa v skladu s četrtim odstavkom 46. člena (osmi odstavek 45. člena);
14. ki ne prevzame odstreljene velike zveri ali parkljaste divjadi v skladu z veterinarskimi predpisi (prvi in peti odstavek 46. člena);
15. ki za odstreljeno ali najdeno poginulo divjad ne opravi izmere predpisanih podatkov oziroma ne vpiše podatkov v evidenčno knjigo odstrela in izgub (drugi odstavek 46. člena);
16. ki podatkov za pretekli mesec v elektronski obliki ne posreduje v osrednji lovsko informacijski sistem do 15. dne v tekočem mesecu. (tretji odstavek 46. člena);
17. ki v rokih, določenih z dvoletnimi načrti lovsko upravljavskih območij, ne posreduje komisiji lovsko upravljavskega območja trofejne liste ali materialne dokaze o opravljenem odstrelu in izgubah (četrti odstavek 46. člena);
18. ki ne izroči original izvornega spričevala prevzemniku oziroma kupcu divjadi (drugi odstavek 47. člena);
19. ki imetnikom kmetijskih in gozdnih zemljišč ne preskrbi ustreznih zaščitnih sredstev (drugi odstavek 53. člena);
20. ki ne obvesti upravljavca javne ceste o krajih stalnih prehodov divjadi (peti odstavek 53. člena);
21. ki do roka ne objavi na krajevno običajen način ime in priimek pooblaščenca upravljavca z navedbo kraja, kjer je dosegljiv oškodovancem (prvi odstavek 56. člena);
22. katerega pooblaščenec si v osmih dneh po pisni prijavi ne ogleda nastale škode (tretji odstavek 56. člena);
23. ki v roku ne izplača dogovorjene odškodnine oškodovancu ali izvede ostale oblike odškodnine (šesti odstavek 56. člena);
24. ki dovoli lov lovskim gostom v nasprotju s pravili in jim ne zagotavlja strokovnega spremstva (tretji odstavek 60. člena);
25. ki lovi brez dovolilnice za lovske goste (prvi odstavek 63.a člena v povezavi s tretjim odstavkom 60. člena);
26. ki na zahtevo policije, lovskih čuvajev ali lovske inšpekcije ne omogoči vpogleda v veljavno dovolilnico za lovske goste (tretji odstavek 63.a člena v povezavi s tretjim odstavkom 60. člena);
27. ki ne zagotovi nadzora z organiziranjem lovsko čuvajske službe in ne opravlja nalog lovsko čuvajske službe (prvi in tretji odstavek 70. člena).

(2) Z globo od 420 do 2.100 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 420 do 1.200 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

(4) Za prekrške iz tega člena se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem členom.

26. člen

V 77. členu se v prvem odstavku spremeni 25. točka tako, da se glasi:

»25. ki odvzeto parkljasto divjad pred prenosom ali prevozom iz mesta, kjer je bila odvzeta, ustrezno ne označi oziroma ki po odvzemu ne opremi velikih zveri ali parkljaste divjadi s posebno oznako v skladu z veterinarskimi predpisi (prvi in peti odstavek 45. člena);«.

Dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Za prekrške iz tega člena se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem členom.

(3) Za prekršek iz prvega odstavka 45. člena, ki ga oseba ponovi trikrat v obdobju treh let, se poleg predpisane globe obvezno izreče tudi stranska sankcija odvzema lovske izkaznice za obdobje desetih let ter prepove izvajanja lova na območju Republike Slovenije za obdobje desetih let.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

27. člen

(začetek uporabe 7. in 23. člena)

- (1) Koncesijske dajatve se v skladu z novim načinom izračunavanja koncesijskih dajatev iz 7. člena tega zakona začnejo izračunavati za leto 2028.
- (2) Prvi odstavek spremenjenega 72. člena se začne uporabljati s 1. januarjem 2027.

28. člen

(prenos lastninske pravice)

- (3) Kmetijska zemljišča ali gozdovi, ki so postali last Republike Slovenije in so v njeno last prešli na podlagi 14. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo, 56/10 – ORZSKZ16, 14/15 – ZUUJFO, 9/16 – ZGGLRS in 36/21 – ZZIRDKG), pred uveljavitvijo Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije pa so ta kmetijska zemljišča ali gozdove odplačno pridobile lovske družine ali Zveza in je bila pri teh zemljiščih v zemljiški knjigi vknjižena pravica uporabe ali upravljanja v korist lovske družine oziroma Zveze, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sklad) neodplačno prenese na lovsko družino ali Zvezo, ki je takšno zemljišče odplačno pridobila in je imela v zemljiški knjigi vknjiženo pravico uporabe ali upravljanja.
- (4) Ne glede na določbe zakona, ki ureja kmetijska zemljišča in zakona, ki ureja gozdove, pogodbo o neodplačnem prenosu lastninske pravice za zemljišča iz prejšnjega odstavka skleneta Sklad in lovsko družina oziroma Zveza neposredno in brez odobritve upravne enote. Pogodba iz prejšnjega stavka mora vsebovati zemljiškoknjžno dovolilo za vpis lastninske pravice in prepoved odsvojitve ter obremenitve prenesene nepremičnine za obdobje, ki ni krajše od 30 let. Stroški sklenitve pogodbe bremenijo Sklad, stroški vpisa v zemljiško knjigo pa lovsko družino oziroma Zvezo.
- (5) V kolikor so predmet neodplačnega prenosa lastninske pravice tudi državni gozdovi, pogodbo iz prejšnjega odstavka tega člena sklene poleg Sklada tudi družba Slovenski državni gozdovi d. o. o.. Glede stroškov sklenitve pogodbe se smiselno uporablja drugi odstavek tega člena.
- (6) Če so kmetijska zemljišča ali gozdovi iz prvega odstavka tega člena z dnem uveljavitve tega zakona v lasti tretjih oseb ali če jih iz drugih razlogov ni mogoče prenesti v last lovske družine oziroma Zveze, je dolžna Republika Slovenija, zanj za kmetijska zemljišča Sklad in za gozdove družba Slovenski državni gozdovi d. o. o., zagotoviti nadomestno kmetijsko zemljišče ali gozd.
- (7) Če je za prenos lastninske pravice po prvem odstavku tega člena potrebna parcelacija zemljišč, le to na svoje stroške naroči Sklad.
- (8) Na kmetijskem zemljišču ali v gozdu, ki je last Republike Slovenije, na katerem stoji nepremičnina,

zgrajena pred uveljavitvijo Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije in jo je zgradila lovska družina oziroma Zveza, se na predlog lovske družine oziroma Zveze brezplačno ustanovi stavbna pravica v korist predlagatelja, za obdobje dokler objekt stoji, vendar največ za 99 let. Lovska družina oziroma Zveza lahko zahtevata ustanovitev stavbne pravice v petih letih od dneva uveljavitve tega zakona. Glede delitve stroškov se smiselno uporablja drugi odstavek tega člena.

29. člen
(uskladitev)

- (1) Sklep o organizaciji in začetku dela Zavoda se uskladi z določbami tega zakona najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Vlada sprejme Akt o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.
- (3) Javni gospodarski zavod začne z delom najpozneje v šestih mesecih po sprejetju Akta o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda.
- (4) Javni gospodarski zavod na podlagi 4. člena tega zakona v upravljanje prevzame naslednja lovišča s posebnim namenom: Kozorog Kamnik, Pohorje, Fazan Beltinci, Kompas Peskovci, Jelen, Kočevsko, Ljubljanski vrh, Prodi Razor.
- (5) Iz poslovnih knjig Zavoda se po stanju v bilanci stanja na prvi koledarski dan, ki sledi mesecu, v katerem je ustanovljen javni gospodarski zavod, v delitveni bilanci razdelijo osnovna sredstva, terjatve in obveznosti, ki se nanašajo na preneseno dejavnost Zavoda. Delitvena bilanca vključuje seznam osnovnih sredstev, ki se prenesejo na javni gospodarski zavod. Delitveno bilanco pripravi Zavod in jo potrdi Vlada pred začetkom dela javnega gospodarskega zavoda.
- (6) Javni gospodarski zavod kot pravni naslednik Zavoda vstopi v vsa pravna razmerja Zavoda v zvezi z izvajanjem prenesenih nalog, terjatev in obveznosti.
- (7) Zavod posreduje ministrstvu, pristojnemu za divjad in lovstvo, analitične podatke in vso potrebno dokumentacijo, za prenos dejavnosti in pripravo delitvene bilance v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

30. člen
(premostitev delavcev z zavoda na javni gospodarski zavod)

- (1) Z dnem začetka dela javnega gospodarskega zavoda preidejo na javni gospodarski zavod javni uslužbenci Zavoda glede na preneseni obseg dejavnosti. Za vsa vprašanja v zvezi s premostitvijo delavcev se uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne uslužbenice.
- (2) Javni uslužbenci Zavoda, ki izvajajo podporne/skupne naloge, se ne premostijo na javni gospodarski zavod. Podporne/skupne naloge opravlja Zavod za javni gospodarski zavod, o opravljanju teh nalog skleneta Zavod in javni gospodarski zavod pogodbo, s katero določita vrsto in obseg nalog (kadrovske naloge, finančne, pravne...) ter višino nadomestila, ki ga plača javni gospodarski zavod za opravljanje teh nalog. Pogodba se sklene v tridesetih dneh po ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda.

31. člen
(prenos dokumentacije in evidenc)

Za opravljanje nalog v loviščih s posebnim namenom, glede katerih se upravljanje prenese z Zavoda na javni gospodarski zavod, Zavod najpozneje v tridesetih dneh po ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda posreduje vso potrebno dokumentacijo in evidence.

32. člen
(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITVE

K 1. členu

Prvi člen zakona na novo določa oziroma prenaša določilo, ki je bilo v veljavi na podlagi Zakona o varstvu okolja od leta 1993 dalje, da je divjad lastnina države in povzema že sedaj veljavno določilo, da z divjadjo upravlja Republika Slovenija. Povsem nedvoumna opredelitev, da je divjad lastnina države je pomembna zlasti z vidika vseh obveznosti lastnika, ki izhajajo iz lastnine naravnega bogastva/naravne vrednote. To so v prvi vrsti ohranjanje in varstvo divjadi, ohranjanje in povečevanje biološke in krajinske pestrosti ter stabilnosti življenjskih združb, izboljšanje habitatov prostoživečih živalskih vrst in ohranjanje posamezni vrsti divjadi naravni prirojeni način življenja v času in prostoru. Točno določeno, strokovno načrtovano poseganje v populacije divjadi in njihovo okolje gre zlasti v prid dobrobiti divjadi, vitalnosti in dolgoročnemu preživetju populacij divjadi in drugih prosto živečih živali, kar vse skupaj povečuje trdnost in odpornost ekosistemskih združb.

Z družbenim razvojem, s spremembami vrednostnega sistema in z zavedanjem o pomenu zdravega življenjskega okolja ter ohranjanja narave se spreminja tudi pomen divjadi. Divjad je poleg gospodarske in socialne funkcije pridobila predvsem ekološko funkcijo (ohranjanje biološke raznovrstnosti, ohranjanje naravnega ravnovesja). S civilizacijskim razvojem je pri divjadi bolj poudarjen njen naravovarstveni pomen kot njen pomen za posameznika. Temeljna funkcija divjadi ni več v zadovoljevanju gospodarsko-ekonomskih interesov kmetijstva in gozdarstva, temveč je divjad del okolja, ki mora biti varovan tako, da so ohranjeni dolgoročni pogoji za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja. Ohranjati je treba biološko raznovrstnost ter zagotavljati trajnostno uporabo njenih sestavnih delov. Zaradi takšne funkcije divjadi za okolje je divjad dobila status naravnega bogastva, ki je določena v drugem odstavku 1. člena sedaj veljavnega Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljevanju ZDLov-1) oziroma v skladu s tretjim odstavkom 4. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNSPP; v nadaljevanju: ZON) status naravne vrednote.

V okviru splošnih določb Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a; v nadaljevanju: Ustava RS) v 5. členu navaja nekatere pozitivne obveznosti države, med katere sodi tudi skrb za ohranjanje naravnega bogastva. 70. člen Ustave RS je namenjen varstvu naravnih bogastev. Zakonodajalec je tako zavezan, da na podlagi 70. člena Ustave RS z zakoni določi pogoje za izkoriščanje naravnih bogastev, pogoje uporabe zemljišč, pogoje in način uresničevanja gospodarskih in drugih dejavnosti z namenom uresničevanja skrbi države za zdravo življenjsko okolje itd. V drugem odstavku 70. člena Ustave RS je zakonodajalec tudi pooblaščen, da z zakonom uredi pogoje, pod katerimi se smejo izkoriščati naravna bogastva. Naravna bogastva so del ekosistemov, to je naravnih združb, katerih del je tudi človek. Zato daje Ustava RS zakonodajalcu možnost, da določi vsebino in obseg lastninskih upravičenj glede na vrsto naravnega bogastva ter ob upoštevanju gospodarske, socialne in ekološke funkcije naravnega bogastva določi način pridobivanja in uživanja lastnine na njej. Glede na to je določilo tretjega odstavka 1. člena tega zakona, ki določa, da je divjad v državni lasti in ne npr. nikogaršnja stvar, skladno s pooblastili, ki izhajajo iz 5. in 70. člena Ustave RS.

Določilo, da je divjad državna lastnina, je bilo do nedavnega določeno v Zakonu o varstvu okolja (v nadaljevanju: ZVO-2), vendar je bilo to določilo črtano iz razloga, ki so ga izpostavili v zakonodajno-pravni službi Državnega zbora, da se s tem zagotavlja sistematičnost in predvidljivost predpisov. ZVO-2 tako posebej ne določa, da je divjad lastnina države, določa pa to lahko ZDLov-1. ZDLov-1 že od svojega sprejema leta 2004 v uvodnem delu določa, da z divjadjo upravlja Republika Slovenija. Last nad divjadjo prav tako ureja v delih, ki določajo, da divjad, uplenjena v skladu s tem zakonom in s predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, postane last upravljavca lovišča - lovskih družin - oziroma upravljavca lovišča s posebnim namenom (četrti odstavek 2. člena ZDLov-1). Prav tako je država trajnostno gospodarjenje z divjadjo s koncesijo prenesla na usposobljene pravne osebe kot lovsko pravico (tretji odstavek 1. člena in drugi odstavek 24. člena ZDLov-1). To med drugim določa tudi drugi odstavek 43. člena ZON, ki pravi, da koncesijo za rabo naravne vrednote, ki je v lasti države, podeli država.

Z vidika sistematičnosti in predvidljivosti predpisov se torej v tem zakonu uvaja določilo, da je divjad lastnina države.

K 2. členu (pomen izrazov)

V drugem členu se dopolnjujejo ali na novo določajo naslednji izrazi:

Izredni poseg se dopolnjuje na način, da se razume kot poseg znotraj pojma »odvzem divjadi«. Sledi opis, ki je enak že sedaj veljavnemu izrazu in ki zajema naslednje posege: (i) odvzem več osebkov posamezne vrste divjadi izven lovne dobe na lovni površini; (ii) odvzem več osebkov posamezne vrste divjadi v lovni dobi in na lovni površini, vendar nad načrtovanim odvzemom; (iii) odvzem več osebkov posamezne vrste divjadi v lovni ali izven lovne dobe toda na nelovni površini.

Loviti divjad ponoči je izraz, ki se uvaja na novo in natančno določa čas, ki se šteje za dnevni oziroma nočni lov, kar je pomembno, saj zakon prepoveduje nočni lov na večino vrst divjadi.

Lovski pes je izraz, ki se dopolnjuje na način, da natančneje določa, katere pasemske skupine in v skladu, s katero klasifikacijo ter oprava, katerih preizkušenj so pogoj, da se pes lahko šteje za lovskega psa. Določa se vir klasifikacije, in sicer je to klasifikacija Mednarodne kinološke zveze (FCI), katere članica je tudi RS, ki pasemske skupine poimenuje številčno od 1. do 10. (vir: <https://www.fci.be/en/nomenclature/>). Poleg številčnega poimenovanja ima vsaka pasemska skupina tudi svoje ime. V predlogu uporabljene pasemske skupine tako predstavljajo: 3. – terierji, 4. – jazbečarji, 6. – goniči (med katere spadajo tudi barvarji), 7. – ptičarji ter 8. – prinašalci, šarivci in vodni psi. Pomembno je, da vse pasme psov, ki spadajo v našete pasemske skupine, ne spadajo tudi med delovne – lovske pasme. Tako npr. pasma Pitbull terier, ki sicer spada v 3. pasemsko skupino po FCI klasifikaciji, ne spada med delovne – lovske pasme. Med delovne – lovske pasme namreč štejemo zgolj tiste pasme, za katere bodisi njihov pasemski standard zahteva opravo delovne preizkušnje ali pa je tovrstna preizkušnja za posamezno pasmo zahtevana s strani FCI na podlagi predloga predstavnice FCI v posamezni državi članici. Cilj ustrezne strokovne definicije lovskega psa je tako v tem, da vključi tiste pasme naštetih skupin, za katere se zaradi enega izmed naštetih razlogov zahteva oprava delovne preizkušnje ter hkrati izključi tiste pasme, ki sicer spadajo v našete pasemske skupine, a se ne uporabljajo v delovno – lovski praksi, t.j. pri izvajanju lova in se posledično zanje ne zahteva oprava delovnih preizkušenj (npr. Dalmatinec, ki sicer spada v 6. pasemsko skupino goničev).

Lovski gost je izraz, ki se dodaja na novo in točno določa, kdo je lovski gost. Pojem lovskega gosta združuje tako domačega (državljan RS) kot tujega (državljan druge države) lovskega gosta. Ne glede na državljanstvo vsak, ki nima opravljenega lovskega izpita iz 61. člena ZDLov-1, lahko lovi le kot lovski gost. Lovski gost je lahko tudi vsak, ki ima lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico, vendar ne za lovišče oziroma lovišče s posebnim namenom, v katerem namerava loviti (ima lovsko izkaznico za sosednje ali katero koli drugo lovišče).

Lovski pomočnik je izraz, ki se ga določa na novo. To so osebe, ki imajo individualne pogodbe z upravljavci lovišč s posebnim namenom in na podlagi te pogodbe pridobijo veljavno lovsko izkaznico za to lovišče s posebnim namenom in v njem samostojno izvajajo lov.

Strokovno spremstvo je na novo dodan izraz, ki se navezuje na lovskega gosta in jasno ter natančno določa, kaj pomeni strokovno spremstvo lovskega gosta.

K 3. členu

V tretjem členu se letni načrt lovišča v vseh členih zakona spreminja v dvoletni načrt lovišča.

Načrti upravljanja z divjadjo so: dolgoročni načrt lovsko upravljaljskega območja (10 letni), dvoletni načrt lovsko upravljaljskega območja (iz enoletnega spremenjeni v dvoletni na podlagi sprememb in dopolnitev Zakona o divjadi in lovstvu iz maja 2020) in letni načrti lovišč in lovišč s posebnim namenom, ki se sedaj ravno tako spreminjajo v dvoletne načrte lovišč in lovišč s posebnim namenom. V praksi se je izkazalo, da je prenos iz dvoletnega načrta lovsko upravljaljskega območja na letne načrte lovišč in

lovišč s posebnim namenom dokaj kompleksen postopek, zato se sedaj poenostavlja in uvaja tudi dvoletne načrte lovišč in lovišč s posebnim namenom. S tem se omogoča določena fleksibilnost upravljavcem lovišč in lovišč s posebnim namenom znotraj dveh načrtovalskih let, na drugi strani pa tudi jasna odgovornost upravljavcev v primeru kršitev načrta.

K 4. členu (javni gospodarski zavod)

Glavni cilj ustanovitve novega javnega gospodarskega zavoda je dosledna ločitev načrtovanja upravljanja z divjadjo od izvajanja nalog pod pogoji javne službe s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo v vseh loviščih s posebnim namenom. Takšna ureditev je že določena v lovišču s posebnim namenom Triglav Bled, kjer Javni zavod Triglavski narodni park opravlja naloge javne službe upravljanja lovišča s posebnim namenom Triglav, in lovišču s posebnim namenom Brdo pri Kranju, kjer je upravljavec tega lovišča Javni gospodarski zavod Protokolarne storitve Republike Slovenije, v obeh primerih pa Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljevanju: Zavod) načrtuje upravljanje z divjadjo (13. člen ZDLov-1). V omenjenih dveh loviščih s posebnim namenom je torej načrtovanje upravljanja z divjadjo in ukrepanja v njenem življenjskem okolju že ločeno od izvajanja nalog pod pogoji javne službe s področja divjadi, kot je tudi v vseh 411 loviščih, za katere Vlada RS podeli koncesijo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih. Skupni načrtovalec upravljanja z divjadjo na ozemlju celotne države tako ostaja Zavod, izvajanje nalog pod pogoji javne službe s področja divjadi pa je strogo ločeno. Tako je bolj poskrbljeno za zaščito in dobrobit divjadi, ohranjanje in varstvo divjadi ter izboljšanje habitatov vseh prostoživečih živalskih vrst, saj je načrtovanje upravljanja z divjadjo v prvi vrsti podrejeno strokovnosti. S tem se izvršuje ekološka funkcija divjadi, ki je daleč najpomembnejša, nato sledi socialna funkcija divjadi. Posamezni izvedbeni cilji, ki so lahko tudi povsem ekonomske narave, so z ločitvijo načrtovanja upravljanja z divjadjo in izvajanja načrtovanih ukrepov pod pogoji javne službe s področja divjadi postavljeni v ozadje. Na ta način se učinkovitejše načrtuje tudi razvoj gozda kot ekosistema, saj je divjad sestavni del gozda, načrtovanje in izvajanje ukrepov v gozdu pa neposredno vplivata na divjad enako kot ukrepi v populaciji divjadi vplivajo na razvoj gozda.

Ob osamosvojitvi je Slovenija začela samostojno in za tisti čas moderno urejati posamezna področja. Tako se je v konkretnem primeru najprej uredilo področje gozdarstva z Zakonom o gozdovih iz leta 1993 (Uradni list RS št. 30/1993). Ta zakon je prinesel ločitev načrtovanja razvoja gozdov od izvajanja del v gozdovih, do takrat pa sta načrtovanje in izvajanje potekala znotraj iste pravne osebe (gozdno gospodarskih delovnih organizacijah). Celotno gozdnogospodarsko načrtovanje je tako prevzel Zavod, za izvajanje gozdarskih del v gozdovih so bile podeljene koncesije (po ustanovitvi družbe Slovenski držani gozdovi pa ta dela izvaja slednja) Zavod je prevzel tudi izdelavo lovskogojitvenih načrtov območij ter drugih strokovnih podlag za gospodarjenje z divjadjo za celotno Slovenijo.

Področje divjadi in lovstva je bilo urejeno kasneje z Zakonom o divjadi in lovstvu v letu 2004 (Uradni list RS št. 16/04). Čeprav je že Zakon o gozdovih leta 1993 prinesel delno ločitev načrtovanja upravljanja z divjadjo in izvajanja načrtovanih nalog pod pogojem javne službe s področja divjadi, s tem, ko je Zavod z ustanovitvijo prevzel, poleg načrtovanja z gozdovi, tudi načrtovanje na celotnem območju države za področje divjadi. Do takrat so v skladu z Zakonom o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč iz leta 1976 (Uradni list SRS, št. 25/76; v nadaljevanju: ZVGLD) lovske organizacije same sprejemale lovsko gospodarske načrte, ki so bili osnova za letne načrte gospodarjenja z divjadjo. Skladno s 55. členom ZVGLD so z lovišči upravljale lovske družine in njihove zveze, s sedanjimi lovišči s posebnim namenom pa organizacije združenega dela, ki so upravljale lovišča in narodni park zaradi ohranitve in gojitve avtohtone divjadi in njihove skupnosti. S sprejemom ZDLov-1 leta 2004 je bila izvedena ločitev načrtovanja upravljanja z divjadjo in izvajanja nalog pod pogoji javne službe s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo v »navadnih« loviščih (torej v loviščih lovskih družin), saj z divjadjo v loviščih trajnostno gospodarijo lovske družine na podlagi pridobljene koncesije. V nekaterih gojitvenih loviščih, ki so bile predhodnice lovišč s posebnim namenom (ta so bila ustanovljeni leta 2004 z Zakonom o divjadi in lovstvu), je gospodarjenje z divjadjo prešlo na Zavod, zato je anomalija skupnega načrtovanja upravljanja z divjadjo in izvajanja nalog pod pogoji javne službe s področja divjadi ostala do danes. Z ustanovitvijo novega javnega gospodarskega zavoda se tako zagotavlja dosledna ločitev načrtovanja upravljanja z divjadjo od izvajanja nalog pod pogoji javne službe s področja divjadi v vseh loviščih s

posebnim namenom, kar je nujen predpogoj za strokovno in neodvisno načrtovanje, ki ni obremenjeno z ekonomsko platjo izvedbe, na eni strani ter samostojno izvajanje načrtovanih ukrepov na drugi strani.

V skladu z 2. členom Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40; v nadaljevanju: ZGJS) se gospodarske javne službe določijo z zakoni s področja energetike, prometa in zvez, komunalnega in vodnega gospodarstva in gospodarjenja z drugimi vrstami naravnega bogastva, varstva okolja ter z zakoni, ki urejajo druga področja gospodarske infrastrukture. 18. člen ZDLov-1 določa, da so javna služba za področje divjadi (v nadaljevanju: javna služba) s tem zakonom določene dejavnosti, ki se v javnem interesu izvajajo zaradi ohranitve in varstva divjadi in njihovega življenjskega okolja ter se zagotavljajo s sonaravnim upravljanjem in usmerjanjem razvoja medsebojnih odnosov populacij divjadi ter njihovega okolja. Za javno službo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja področje javne gozdarske službe in določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe, v kolikor ta ali drug zakon ne določata drugače. Po obstoječi ureditvi dejavnosti javne službe opravlja Zavod, posamezne naloge pa opravljajo lovske organizacije, ki pa so urejene v 21. členu ZDLov. 21. člen ZDLov nadalje ureja, da upravljavci lovišč in lovišč s posebnim namenom opravljajo pod pogoji javne službe določene naloge s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo.

ZGJS določa, da se gospodarske javne službe določijo z zakonom. Gospodarske javne službe so republiške ali lokalne in so lahko obvezne ali izbirne. Obvezna gospodarska javna služba se določi z zakonom. Javni gospodarski zavod ustanovi Vlada ali lokalna skupnost za opravljanje ene ali več gospodarskih dejavnosti, kadar se v celoti izvajajo kot neprofitne, njihovo izvajanje pa zahteva samostojno organizacijo izven uprave ali lokalnih služb.

Zaradi učinkovitejšega upravljanja lovišč s posebnim namenom se ustanovi nov javni gospodarski zavod za opravljanje javne službe, ki je zaradi njene narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma to ni njen cilj. Takšno izvajanje zahteva samostojno organizacijo izven obstoječe ureditve v okviru Zavoda. Lovišča s posebnim namenom so bila ustanovljena za zaščito in varstvo redkih in ogroženih prostoživečih živalskih vrst in divjadi. Lovišča s posebnim namenom poleg trajnostnega upravljanja z divjadjo in njihovega življenjskega prostora sodelujejo tudi pri aktivnostih za ohranitev zavarovanih prosto živečih živalskih vrst, zlasti populacij velikih zveri v Sloveniji. Glavne aktivnosti so povezane s pripravo strateških dokumentov, strokovnih osnov za poseganje v njihovo populacijo, ocenjevanje škod od zavarovanih prosto živečih živalskih vrst in odnosov z javnostmi. Lovišča s posebnim namenom pridobijo sredstva za svoje delovanje pretežno s trženjem in izvajanjem lovnega turizma. Lovišča s posebnim namenom so del OE Kočevje, OE Kranj, OE Ljubljana, OE Murska Sobota, OE Postojna, OE Maribor in OE Tolmin.

Javni gospodarski zavod je pravna oseba, katere ustanovitelj je Vlada RS. Skladno z 21. členom ZGJS Vlada RS izvaja pravice ustanovitelja, kar vključuje: določitev posebnih pogojev za izvajanje dejavnosti ter zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, podajo soglasja k statutu, soglasja k notranji organizaciji zavoda ter številu in vrsti delovnih mest, soglasja k programu dela zavoda in soglasja k najemanju posojil, ki niso predvideva ali presegajo določen znesek, določitev cen oziroma tarif za uporabo javnih dobrin, podaje soglasja k izbiri podizvajalca in pogodbam z njimi ter sprejem poslovnega poročila, obračunov in zaključnega računa zavoda. Javni gospodarski zavod upravlja upravni odbor, poslovanje in delo pa vodi direktor zavoda. Direktorja imenuje in razrešuje Vlada RS, če ni z aktom o ustanovitvi za to pooblaščen upravni odbor. Za ostala vprašanja, ki se nanašajo na javni gospodarski zavod se skladno s 24. členom ZGJS uporabljajo določbe zakona, ki ureja statusna vprašanja zavodov.

Za 18. členom, se doda se nov 18.a člen, s katerim se za opravljanje nalog javne službe s področja divjadi v loviščih s posebnim namenom za določena lovišča s posebnim namenom ustanovi javni gospodarski zavod. Vse naloge, ki jih določa 19. člen zakona, vključno z načrtovanjem, ostajajo v pristojnosti zavoda, ostale naloge upravljanja z divjadjo, kot sta ohranjanje in trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih s posebnim namenom, ki so sedaj v skladu z ZDLov-1 v upravljanju Zavoda za gozdove Slovenije (gre za lovišča s posebnim namenom: Kozorog Kamnik, Pohorje, Fazan Beltinci, Kompas Peskovci, Jelen, Kočevsko, Ljubljanski vrh, Prodi Razor), pa prehajajo v pristojnost tega javnega gospodarskega zavoda. Ta ureditev ne posega v druge upravljavce lovišč s posebnim namenom, zato upravljavec lovišča s posebnim namenom Triglav Bled ostane še naprej Javni zavod Triglavski narodni park. Prav tako upravljavec lovišča s posebnim namenom Brdo pri Kranju ostaja Javni gospodarski zavod Protokolarne storitve Republike Slovenije.

Določa se tudi obveznost Vlade Republike Slovenija, da sprejme akt o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda, ki se bo ukvarjal z ohranjanjem in trajnostnim gospodarjenjem z divjadjo v loviščih s posebnim namenom. Z aktom se določijo najmanj vsebine, ki jih določa zakon, ki ureja ustanovitev javnih zavodov.

V tretjem dstavku se določi tudi nadzor nad delom javnega gospodarskega zavoda. Strokovni nadzor nad javnim gospodarskim zavodom izvaja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP).

K 5. členu (naloge lovskih organizacij)

V 21. členu se dodaja nova naloga, in sicer izdaja dovolilnic za lovske goste. Naloga se dodaja pod pogoji javne službe upravljavcem lovišč s posebnim namenom za lovske goste v loviščih s posebnim namenom in Lovski zvezi Slovenije (v nadaljevanju: Zveza) kot naloga v javnem interesu za lovske goste v loviščih. Zvezi se dodaja tudi ocenjevanje trofej divjadi, kot naloga v javnem interesu.

K 6. členu (koncesijska pogodba)

Dodaja se nov tretji odstavek 27. členu ZDLov-1, ki vzpostavlja pravno podlago za zbirko podatkov o koncesijskih pogodbah in drugih podatkov o koncesionarjih - lovskih družinah, ki jih koncendent, v imenu države je to MKGP, potrebuje za izvajanje nadzora koncendent nad koncesionarjem.

K 7. členu (koncesijska dajatev)

Spreminja se 29. člen, ki določa koncesijsko dajatev (v nadaljevanju: koncesnine), in sicer v delu, ki določa izračunavanje koncesnine. S sedanjo ureditvijo se je koncesnina za vsako lovišče izračunala na začetku koncesijskega obdobja in je veljala za celotno koncesijsko obdobje. Koncesnina se je vsako leto revalorizirala le z letno inflacijo v preteklem koledarskem letu. Dopolnitve tretjega in petega odstavka ter nov četrti odstavek pa določajo, da se koncesnina za vsako lovišče izračunava letno. Spreminja se tudi organizacija, ki je zadolžena za izračunavanje koncesnin. To je z novo ureditvijo MKGP, pred spremembo pa je bila ta naloga zaupana Zavodu za gozdove Slovenije. Osnova za izračun koncesnine ostaja enaka. To je petletno povprečje letnih prihodkov od dejavnosti gospodarjenja z loviščem (prihodek od prodane divjačine in prihodek iz lovnega turizma). Ti podatki MKGP niso dostopni, zato se z novim četrtim odstavkom tega zakona uvaža obveznost koncesionarja, da sporoča te podatke najpozneje do konca meseca marca za prihodek od prodane divjačine in lovnega turizma v preteklem letu. Te podatke mora koncesionar že sedaj v skladu z 12. členom Uredbe o podelitvi koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo (Uradni list RS, št. 100/08) pri beleženju poslovnih dogodkov prikazovati ločeno.

Dodaja se tudi nov osmi odstavek, ki v primerih naravnih nesreč omogoča večje znižanje koncesnin posameznim koncesionarjem. Sedanja ureditev je namreč določala minimalno koncesnino na 10 odstotkov od petletnega povprečja letnih prihodkov od dejavnosti gospodarjenja z loviščem. Redna koncesnina pa v skladu z drugim odstavkom 8. člena Uredbe o podelitvi koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo (Uradni list RS, št. 100/08) znaša 15 odstotkov od osnove. V kolikor so bili izpolnjeni pogoji za znižanje koncesijske dajatve, potem jo je koncendent lahko znižal iz 15 % na 10 %, čeprav bi bilo smiselno, da bi jo v nekaterih primerih znižal za več. Z novim določilom je koncesnino, v izrednih primerih, ki štejejo za naravno nesrečo ali v primerih izvedenega vsaj enega izrednega odstrela ali odlova na nelovnih površinah, ki ga je odredil lovski inšpektor in je bil izveden v letu, za katero se izračuna koncesijska dajatev, ob pogoju, da je upravljavec zagotovil nezgodno zavarovanje izkušenih oseb, možno znižati na minimum oziroma 1 odstotek od osnove. Za tiste upravljavce lovišč, ki jim v preteklem letu lovski inšpektor ne bo odredil takšnega izrednega posega na nelovnih površinah, pa so zagotovili nezgodno zavarovanje izkušenih oseb, bo to lahko razlog za znižanje koncesijske dajatve na

največ 10 odstotkov (Pravno podlago bo treba naknadno zagotoviti v Uredbi o podelitvi koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih (Uradni list RS, št. 100/08).

K 8. členu (varstvo divjadi pred nepotrebnim vznemirjanjem)

Dopolnjuje se varstvo divjadi pred nepotrebnim vznemirjanjem v času poleganja in zgodnje vzreje mladičev. Tako morajo biti z novim določilom psi v prosti naravi pripeti na povodec ali pa morajo biti pod nadzorom oziroma varstvom skrbnika. Skrbnik živali je v skladu z Zakonom o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21) pravna ali fizična oseba, ki odgovarja za žival, ne glede na to, ali je njen lastnik ali zanjo le skrbi. Skrbnik je torej tudi sprehajalec psa, tudi če le-ta ni njegov lastnik. Varstvo skrbnika psa v prosti naravi mora biti takšno, da skrbnik psa ves čas vidi in da se pes na odpoklic nemudoma vrne k skrbniku psa. V kolikor skrbnik takšnega varstva ne more zagotoviti, mora biti pes v času od 1. aprila do 20. avgusta pripet na povodec. V tem obdobju namreč divjad bodisi plega bodisi skrbi za nedavno poleženi zarod. Najprej (nekateri tudi že marca) začnejo z gnezdenjem poljske kure, na primer fazani in druge zaščitene vrste (na primer jerebica, prepelica, kotorna in veliki kljunač), zaščitene gozdne kure (na primer divji petelin, gozdni jereb, ruševac in belka), race in zajci. S sredino aprila oziroma začetkom maja, odvisno od vremenskih razmer, pa začne s poleganjem mladičev tudi parkljasta divjad, kot je srnjad, jelenjad, gamsi, mufloni itd. Živali so zaradi skrbi za zarod v predmetnem obdobju izjemno močno izpostavljene plenilcem. Mladiči v tem obdobju še ne morejo ubežati plenilcem ali pa nagona bega še niti nimajo razvitega. Samice skušajo svoja gnezda in mladiče nagonsko ubraniti pred plenilci, a največkrat pri tem podležejo same. Za velik delež izgub mladičev so namreč odgovorni psi, ki se prosto oziroma nenadzorovano gibajo v prosti naravi. To so poleg klateških psov, tudi psi, pri gibanju katerih so njihovi lastniki sicer navzoči, a vse prepogosto nad svojimi psi nimajo zadostnega nadzora, npr. ko ti psi iz ležišč dvignejo mladiče srnjadi. Primer so tudi psi, ki jih lastniki izpustijo v prosto naravo predvsem v vaških okoljih. Ti psi se pogosto združijo v trope, ki plenijo prostoživeče živali po bližnjih travnikih in gozdovih. Predlagana omejitev gibanja psov v prosti naravi na način, da so v obdobju med 1. aprilom in 20. avgustom pripeti na povodec ali so pod varstvom skrbnika, še vedno omogoča gibanje psov ter rekreacijo njihovih skrbnikov v naravi, hkrati pa zaščiti prostoživeče živali pred nepotrebnim vznemirjanjem in izgubo.

Če pes povzroči škodo na divjadi, je za to škodo objektivno odgovoren skrbnik psa v višini odškodnine na divjadi, ki je povzročena s protipravnim lovom in je določena v prilogi Pravilnika o vrstah in moči lovskega orožja, načinu zasledovanja in usmrčitve ranjene živali ter višini odškodnine na divjadi, ki je povzročena s protipravnim lovom (Uradni list RS, št. 50/16).

Peti odstavek zagotavlja, da zakonodaja prepozna in ustrezno obravnava različne kategorije psov. Enake omejitve namreč ne smejo biti zavezujoče za vse, med seboj različne, kategorije psov. Kljub temu, da je prepoved prostega gibanja psov v prosti naravi smiselna in nujna za zaščito divjadi in drugih prostoživečih živali, je treba prepoznati, da so tako imenovani delovni psi, na primer službeni psi državnih organov, in sicer vojske in policije, pastirski psi, reševalni psi ter lovski psi, posebej usposobljeni in preizkušeni za opravljanje specifičnih delovnih nalog. Delovni psi so zagotovo boljše pripravljene na prosto gibanje v naravi, ki je tudi nujno za izvajanje specifičnih nalog, za katere so izurjeni. Omejitev prostega gibanja psov v prosti naravi tako ni smiselna za delovne pse, saj se ti med opravljanjem nalog v javnem interesu mnogokrat morajo prosto gibati v naravi. Prav za lovske pse velja tudi, da se največkrat med iskanjem ali zasledovanjem zastreljene divjadi oddaljijo od vodnika v razdalji, pri kateri ni več mogoče trditi, da so pod vodnikovim/skrbnikovim nadzorom/varstvom. Zato predlog zakona v zakonodaji določa izjeme, ki veljajo za pse, ki imajo status lovskega, pastirskega, reševalnega ali službenega psa državnih organov, vendar le v tistem času, ko izvajajo lov, varujejo čredo ali trop, rešujejo ljudi ali opravljajo naloge državnih organov.

K 9. členu (krmljenje divjadi)

Z namenom nesporne jasnosti se drugi odstavek 41. člena spreminja v sklicu v zaključni besedi stavka, in sicer se divjad zamenja z zavarovano prosto živečo živalsko vrsto, saj se drugi odstavek nanaša na mrhovišča za krmljenje medveda, ki so opredeljena v načrtih upravljanja z divjadjo in drugih potrjenih dokumentih, ki opredeljujejo upravljanje s to zavarovano prosto živečo živalsko vrsto. V izogib

nepotrebnim zapletom je nova določba jasno zapisala, da v primeru medveda ne gre za divjad temveč zavarovano prosto živečo živalsko vrsto.

K 10. členu (izredni poseg na nelovnih površinah)

Dodaja se nov 42.a člen, ki ureja izredne posege na nelovnih površinah. V okviru te vsebine so zajeti tudi odvzemi posameznih osebkov iz vrst divjadi na urbanih in drugih naseljenih površinah. Pojavljanje divjadi v naseljih je vse pogostejši pojav, ki se bo v prihodnosti pričakovano (glede na širšo evropsko in tudi svetovno sliko pojavljanja divjadi), še okrepil. Minister v skladu z veljavno zakonodajo lahko dovoli izreden poseg iz naslednjih razlogov:

- da se prepreči resno škodo zlasti na posevkih, živini, gozdovih, ribištvu in vodi ter drugih vrstah premoženja ali
- zaradi zdravja ljudi in javne varnosti ali zaradi drugih nujnih razlogov prevladovanja javnih koristi, ki je lahko tudi socialne ali gospodarske narave in zaradi koristnih posledic bistvenega pomena za okolje ali
- zaradi raziskovanj in izobraževanj zaradi doseljevanja in ponovnega naseljevanja divjadi.

V takšnem dovoljenju minister določi tudi pogoje in način poseganja v populacije divjadi. Poleg ministra, ki lahko izredni poseg v populacije divjadi dovoli, lahko v skladu z novo ureditvijo lovski inšpektor odredi odstrel posamezne vrste divjadi iz razlogov iz prvih dveh alinej. Takšen odstrel izvrši upravljavec lovišča. Dovoljenje ministra se navadno nanaša na večje število osebkov posamezne vrste divjadi na določenem območju in v določenem časovnem obdobju, medtem ko se odredba lovskega inšpektorja nanaša na enega ali manjše število osebkov posamezne vrste divjadi, ki se nahajajo v še posebej problematičnem območju nelovnih površin, kot so npr. urbana središča, kjer klasičen lov sicer ni dovoljen in zaradi varnostnih razlogov tudi ni mogoč. Takšen izredni poseg, ki zajema tako odstrel kot tudi odlov posamezne vrste divjadi, lahko izvršijo za upravljavca lovišča le izkušeni lovci. Izkušeni lovci so lahko le lovski čuvaji oziroma lovci z najmanj 5 letnimi izkušnjami izvajanja lova na tem območju oziroma lovišču. Torej izkušeni lovci, ki poznajo lokalne terenske razmere. V primeru, da upravljavec lovišča nima izkušenih lovcev, ki bi lahko izvršili takšen izredni poseg, lahko le-tega zavrnejo. V tem primeru lovski inšpektor izredni poseg odredi upravljavcu lovišča s posebnim namenom, kjer so zaposleni profesionalni lovci, ki ta poseg morajo izvršiti. Zato je država predvidela tudi zavarovanje teh oseb. Ker gre za posebno vrsto odvzema posameznih osebkov določene vrste divjadi, ki se močno razlikuje od izvajanja klasičnega lova na lovni površini, so upravljavci lovišč in še posebej upravljavci lovišč s posebnim namenom dolžni skrbeti za redno usposabljanje oseb, ki izvajajo izredne posege. Peti odstavek določa pravno podlago za podzakonski predpis ministra, ki bo določil način izvajanja izrednih posegov na nelovnih površinah, vrsto usposabljanj in časovno dinamiko le-teh ter vrsto in višino zavarovanja lovcev iz lovišč s posebnim namenom.

K 11. členu (uporaba lovskih psov)

V 11. členu tega zakona (43.b člen) se določa uporaba lovskih psov. Ustrezno izšolani in preizkušeni lovski psi so nujno potrebni pri izvajanju lova. Pravna ureditev lovskih psov temelji na Pravilniku o uporabi lovskih psov v loviščih (Uradni list RS, št. 98/02) iz leta 2002 torej še pred ZDLov. Lovski psi so v bistvu posredni izvajalci javne službe v lovstvu in dejavnosti v javnem interesu. V informacijskem sistemu LISJAK, ki ga vodi Zveza, je trenutno vpisanih 4.085 lovskih psov, ki skupaj predstavljajo 1,6 % vseh psov, vpisanih v Centralni register hišnih živali. Posledično je ustrezna zakonska ureditev položaja in šolanja lovskih psov ključnega pomena za zasledovanje cilja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in spodbujanja lovske dejavnosti v Sloveniji. Kljub temu pa je bila obstoječa pravna podlaga zastarela in je v praksi vodila do nekaterih težav na področju lovskih psov, divjadi ter lovstva in tako oteževala izvajanje lovskih aktivnosti. V tem členu se torej vzpostavlja pravna podlaga za nov – sodobnejši podzakonski predpis ministra, ki bo določil uporabo lovskih psov v lovišču in organiziranje šolanja teh psov. Poleg tega prvi odstavek 11. člena določa izjemo od zakona, ki ureja zaščito živali, saj se v skladu z novim določilom lovski psi, ki pri izvajanju lova ali zadrževanju oziroma varovanju najdene divjadi ugriznejo drugo žival, ne štejejo za nevarne pse.

K 12. členu

(prepovedi pri opravljanju lova)

Dopolnita se prvi dve prepovedi iz prvega odstavka 44. člena ZDLov-1 in sicer smiselno glede na nov 42.a člen tega zakona.

Spremeni se tretji odstavek, ki omogoča način uveljavljanja izjem od prepovedi, ki jih sedanja zakonodaja določa v prvem odstavku 44. člena ZDLov-1. Med temi prepovedmi je tudi lov divjadi na površinah, ki so izločene iz lovnih površin oziroma na t.i. nelovnih površinah, uporaba umetni virov svetlobe in uporaba orožja in nabojev manjše moči, kot jih predpisuje Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja, načinu zasledovanja in usmrčitve ranjene živali ter višini odškodnine na divjadi, ki je povzročena s protipravnim lovom (Uradni list RS, št. 50/16).

Sedanja zakonodaja je izjeme določala na način, da lahko minister, pristojen za divjad in lovstvo z odločbo in le v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave za določen čas in na določenem kraju izjemoma odpravi posamezne prepovedi iz prvega odstavka 44. člena. To pa je v nasprotju z do sedaj veljavnim določilom drugega odstavka 42. člena, ki ministru, pristojnemu za divjad in lovstvo omogoča, da dovoli sam (brez obveznega soglasja drugega ministra) izredni poseg, ki lahko vključuje tudi lov na nelovnih površinah. Tako je v sedanji zakonodaji ista vsebina v dveh členih urejena različno. V izogib nejasnosti zakonodaje se z novim določilom poenostavlja postopek odprave posamezne prepovedi pri opravljanju lova, in sicer za tiste vrste divjadi, ki niso posebej varovane z domačo ali mednarodno zakonodajo, kot je npr. Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (v nadaljevanju: Habitatna Direktiva). Habitatna Direktiva v prilogi V. posebej varuje naslednje vrste, ki so v skladu z veljavno slovensko ureditvijo divjad: gams (*Rupicapra rupicapra* L.), alpski kozorog (*Capra hircus ibex* L.), šakal (*Canis aureus* L.) in kuna zlatica (*Martes martes* L.) na način, da se z ustreznimi ukrepi zagotovi, da sta odvzem osebkov teh vrst iz narave in njihovo izkoriščanje združljiva z vzdrževanjem ugodnega stanja ohranjenosti teh vrst. Prav tako za te vrste Habitatna direktiva prepoveduje določene načine in sredstva za ujetje ter ubitje. Iz tega razloga predlagana ureditev v primerih izjem od določenih prepovedi iz prvega odstavka 44. člena, za tiste vrste divjadi, ki jih posebej varuje Habitatna Direktiva, še vedno predvideva obvezno soglasje ministra, pristojnega za ohranjanje narave.

K 13. členu

(ukrepi ob odstrelu divjadi, najdbi poginule divjadi in poseganju v populacije ali najdbah zavarovanih vrst velikih zveri)

Dopolnjen 45. člen na novo uvaja oznake oziroma markice za vsako odvzeto parkljasto divjad. To so naslednje vrste divjadi: navadni jelen (*Cervus elaphus* L.), damjak (*Dama dama* L.), evropska srna (*Capreolus capreolus* L.), gams (*Rupicapra rupicapra* L.), alpski kozorog (*Capra hircus ibex* L.), muflon (*Ovis ammon (aries) musimon* Schraber L.) in divji prašič (*Sus scrofa* L.). Oznako mora lovec pritrditi na vsak osebek parkljaste divjadi takoj po odstrelu ali odlovu na mestu odstrela ali odlova. Pri najdbi je treba parkljasto divjad označiti zgolj v primeru, kadar lovec to divjad premešča (npr. v primeru prevoza na lokalno mrhovišče). Tudi takšno divjad se praviloma (če je to dovolj varno za lovca) označi na mestu najdbe. V vsakem primeru pa je treba osebe parkljaste divjadi označiti pred prenosom oziroma prevozom iz mesta odvzema. Konkretni primere bo reševal podzakonski predpis.

Oznake bo izdajal Zavod v sklopu nalog javne službe iz 4. točke 19. člena ZDLov-1 (evidentiranje in analiziranje podatkov o divjadi in njihovih habitatih ter vodenje evidenc o uplenjeni in poginuli divjadi). Zavod v skladu s 13. členom ZDLov-1 tudi načrtuje oziroma izdeluje načrte upravljanja z divjadjo. Prav tako bo v skladu z drugim odstavkom 13. člena tega zakona moral Zavod voditi seznam o izdanih oznakah. Podrobnejši način, vrsto in obliko označevanja vrst parkljaste divjadi po odvzemu, izjeme od označevanja in vodenje seznama bo predpisal minister s podzakonskim aktom. Prav tako bo podzakonski predpis določil način izročitve posameznih oznak upravljavcem lovišč in lovišč s posebnim namenom.

Poleg seznama o izdanih oznakah, ki ga bo vodil Zavod bo evidenco o izdanih oznakah moral voditi tudi upravljavec lovišča ali lovišča s posebnim namenom. Ta evidenca bo vsebovala tudi določene osebne podatke lovcev, zato bo v to evidenco dodatno lahko vpogledal le lovski inšpektor z namenom izvajanja nadzora določb tega zakona.

Namen uvajanje novih oznak je ustvariti bolj pregleden in enostavno sledljiv sistem označevanja divjadi od izvora dalje, ki bo s podzakonskim predpisom tudi ustrezno povezan s sedanjo »veterinarsko« napotnico/talomom za označevanje trupov divjadi. Cilj je pravno zmanjšati nedovoljene/nelegalne odvzeme parkljaste divjadi na minimum. S tem bomo prispevali k izboljšanju pogojev za dobrobit divjadi in ekosistemskih koristi za splošno javnost.

Uvajanje dodatne oznake je treba razumeti tudi v smislu načrtovane prihodnje racionalizacije oziroma razbremenitve lovcev posameznih postopkov ali dejanj, kar bo po uvedbi novih oznak izvedeno na nivoju podzakonskih predpisov. Zlasti se bo preučila možnost ukinitve Evidenčne knjige odstrela in izgub v fizični obliki ter predložitev spodnjih čeljusti komisiji za oceno odstrela in izgub v posameznem lovsko upravljavskem območju. Ključno je, da se to izvede postopoma oziroma dovolj premišljeno, da ne bi prišlo do pretrganega niza podatkov, kar bi lahko močno negativno vplivalo na prihodne načrtovanje upravljanja z divjadjo.

K 14. členu (evidentiranje odstrela in izgub divjadi ter zavarovanih vrst velikih zveri)

V prvem odstavku 46. člena zakona se zaradi jasnosti določbe doda novo besedilo, s katerim je nedvoumno zapisano, da je treba velike zveri in parkljasto divjad dostaviti na prevzemno mesto. Prevzemno mesto ni neposredno določeno z veterinarskimi predpisi, mora pa biti vsako prevzemno mesto registrirano v skladu z veterinarskim predpisi. Tudi nadaljnja distribucija divjadi lahko poteka le iz prevzemnega mesta.

Nov tretji odstavek vzpostavlja obveznost upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom, da posredujejo podatke o odvzemu divjadi v osrednji lovsko informacijski sistem (v nadaljevanju: OSLIS). To upravljavci lovišč in lovišč s posebnim namenom izvajajo že sedaj. S to določbo že utečena dejavnost zgolj postaja tudi pravno zavezujoča, vključno z obveznim rokom posredovanja podatkov. Z vidika države je namreč ključno, da ima na enem mestu oziroma v okviru ene institucije podatke o divjadi iz celotne države. V praksi se trenutno uporabljata dva različna informacijska sistema. Prvi je t.i. LISJAK, ki ga vodi in vzdržuje za svoje članice (upravljavce lovišč) Zveza in drugi je XLov oz. XLP, ki ga vodi in vzdržuje Zavod za lovišča s posebnim namenom, ki so v upravljanju Zavoda. OSLIS, ki ga vodi in vzdržuje Gozdarski inštitut Slovenije, torej združuje podatke iz obeh prej omenjenih informacijskih sistemov in je deloma dostopen tudi splošni javnosti v obliki spletne aplikacije (<http://oslis.gozdis.si>), kjer lahko vsak državljan dobi informacijo o letnem odvzemu posameznih vrst divjadi na ravni Slovenije in na ravni lovsko upravljavskih območij.

K 15. členu (opredelitev škode)

V 52. členu se črta določba sedaj veljavne ureditve, da Vlada predpiše natančnejše kriterije za opredelitev vrst škod in metode ter merila za ugotavljanje njihove višine.

Vrste škod od in na divjadi, za katere obstaja tudi predpisana odškodninska odgovornost, so v predhodnih odstavkih 52. člena ZDLov-1 že zelo natančno določene, zato se od leta 2004 do danes ni izkazala potreba po natančnejših kriterijih za opredelitev vrst škod. Prav tako 55. člen ZDLov-1 zelo natančno določa višino teh škod, in sicer za vso škodo na kmetijskih kulturah in za pokončano ali poškodovano domačo žival. Za ostale vrste škod pa zakon že določa, da ima oškodovanec pravico do povračila škode v višini, ki jo oceni izvedenec z ustreznega področja. Ob tako natančni opredelitvi so dodatne metode in merila za ugotavljanje višine škod nepotrebne. K takšnemu razmisleku je pozval tudi Varuh človekovih pravic št. 17.0-21/2019-11 z dne 30. 9. 2019, zato se ob novih spremembah in dopolnitvah ZDLov-1 takšna določba črta.

K 16. členu (uveljavljanje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah od upravljavca)

Spreminja se 56. člen. V celoti se dodaja drugi odstavek, ki oškodovancem, v primeru, da se upravljavec, ki je odškodninsko odgovoren za škodo, ki jo divjad povzroči na kmetijskih in gozdnih kulturah, ne

odzove oziroma ne izvede ogleda škode pri oškodovancu, omogoča da o tem preko spleta lahko obvestijo MKGP oziroma lovskega inšpektorja.

S podobnim določilom se dopolnjuje tudi sedaj veljavni drugi odstavek 56. člena ZDLov-1, in sicer lahko oškodovanec, v primeru, da se z upravljavcem lovišča ne dogovori o višini škode v osmih dneh po pisni prijavi škode upravljavcu lovišča, pošlje spletno prijavo škode na komisijo za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah (v nadaljevanju: komisija) za posamezno lovsko upravljavsko območje (v Sloveniji imamo 15 lovsko upravljavskih območij).

Sedanji tretji odstavek se dopolnjuje v delu določitve predsednika in namestnika komisij, ki v sedaj veljavni ureditvi ni bil zakonsko določen, kot sta druga dva člana. Tako so bili v prvih dveh mandatih predsedniki in namestniki predsednikov komisij uslužbenci upravnih enot. Nato so nekatere upravne enote zavrnile sodelovanje v komisijah, saj sodelovanje ni bilo zakonsko predpisano kot naloga upravnih enot. MKGP je z namenom delovanja komisij na mesto predsednikov in namestnikov vseh komisij imenovalo svoja uslužbenca. Dopolnitev tega odstavka prinaša zakonsko predpisano nalogo tistim upravnim enotam, ki v celoti ali delno ležijo znotraj posameznega lovsko upravljavskega območja. Ker je takšnih upravnih enot lahko več, je predlog, iz katere upravne enote (ki v celoti ali delno leži znotraj posameznega lovsko upravljavskega območja) bo prihajal predsednik in iz katere namestnik, zaupan ministrstvu, pristojnemu za delo upravnih enot. Takšna ureditev je najbolj smiselna z vidika oškodovancev (kmetov in lastnikov gozdov), saj je za oškodovance pomembno, da člani komisije prihajajo iz lokalnega okolja, ki poznajo morebitne lokalne razmere. Poleg tega se le tako lahko v vseh primerih realno pričakuje izpolnjevanje zakonsko predpisanega roka za ogled komisije, ki znaša petnajst dni od prijave oškodovanca. Na drugi strani pa je pomembno tudi, da predsednik komisije prihaja iz neodvisne institucije. V skladu z novim osmim odstavkom bodo predsedniki komisij prejeli navodila za ocenjevanje škod in vse potrebne obrazce za vodenje postopka ponovne ocene škode tako, da bo le-ta kar najbolj nepristranska in enotna. Podobna navodila bodo prejeli tudi upravljavci lovišč.

Poleg tega nova ureditev prinaša nov šesti odstavek, s katerim se upravljavce lovišč, ki so odškodninsko odgovorni za škodo, ki nastane na kmetijskih in gozdnih kulturah od divjadi v lovišču (lovne površine), časovno omeji glede izplačila dogovorjene odškodnine, če je le-ta dogovorjena v denarju. Če odškodnina ni dogovorjena v denarju, temveč gre za druge oblike povračila škode, kot je npr. v drugih dobrinah ali v delu, se mora rok za izvedbo določiti v samem sporazumu o višini odškodnine, s katerim se strinjata in ga podpišeta obe vpleteni strani (oškodovanec in upravljavec lovišča ali lovišča s posebnim namenom).

K 17. členu

(evidenca škod na nelovnih površinah in evidenca komisije za določanje višine škod na kmetijskih in gozdnih kulturah)

Nov 58.a in 58.b člen določata pravno podlago MKGP za videnje evidence škod na nelovnih površinah in vodenje evidence tistim upravnim enotam, iz katerih prihajajo predsedniki in/ali namestniki komisij za evidenco škod na kmetijskih in gozdnih kulturah, v primerih ko je oškodovanec prijavil škodo na komisijo iz razloga, ker se z upravljavcem lovišča ali lovišča s posebnim namenom ni uspel dogovoriti o višini odškodnine. Obe evidenci vsebujeta tudi določene osebne podatke. Pri tem je prva evidenca glede potrebnih podatkov podrobnejša oziroma bolj obsežna, saj je MKGP pristojno tudi za izplačevanje teh odškodnin oškodovancem. V drugem primeru je naloga komisij zgolj neodvisna in strokovna ponovna ocena višine škode, medtem ko odškodninska odgovornost ostaja na upravljavcu lovišča ali lovišča s posebnim namenom. V obeh primerih se lovskemu inšpektorju za namen izvajanja nadzora nad določbami zakona omogoči neposreden brezplačen vpogled, prepis, izpis in prenos podatkov iz evidenc. Poleg tega se v primeru evidence iz 58.b člena tudi MKGP omogoči brezplačen vpogled za namen upravljanja z divjadjo.

K 18. členu

(pravica do lova)

Sedanja ureditev pravice do udejstvovanja v lovu se preimenuje v pravico do lova. Prvi odstavek 60. člena ZDLov-1 se dopolnjuje na način, da ima pravico do lova tudi lovski pomočnik v lovišču s posebnim

namenom. To so osebe, ki imajo individualne pogodbe z lovišči s posebnim namenom in na podlagi te pogodbe tudi izvajajo lov v loviščih s posebnim namenom. Prav tako se dopolnjuje določilo, da lahko brez lovskega izpita lovi le oseba, ki ima veljavno dovolilnico za lovske goste (zato je ta oseba lovski gost) in ima zagotovljeno strokovno spremstvo upravljavca, kar pomeni, da ji upravljavec lovišča ali lovišča s posebnim namenom zagotovi fizično spremstvo. Izjema, da lovski gost lahko lovi brez fizičnega spremstva predstavnika upravljavca lovišča ali lovišča s posebnim namenom, je možna le na organiziranih skupinskih lovih upravljavca. Brez lovskega izpita lahko ob izpolnjenem pogoju strokovnega spremstva lovi tudi lovski pripravnik.

V tretjem odstavku se poleg sedaj veljavnega določila, da si tuji lovski gostje pridobijo pravico do lova od upravljavca, dodaja tudi obveznost pridobitve veljavne dovolilnice za lovske goste. V četrtem odstavku se uvaja izjema od sedaj veljavnega določila, da mora upravljavec vsakemu lovskemu gostu (tako domačemu kot tujemu) zagotoviti strokovno spremstvo, in sicer strokovno spremstvo oziroma fizično spremstvo ni potrebno na organiziranih skupinskih lovih upravljavca.

K 19. členu (dovolilnica za lovske goste)

Na novo se uvaja dovolilnica za lovske goste. Slovenija je praktično edina od primerljivih držav s podobnim sistemom lovstva v Evropi, ki teh dovolilnic še nima. Z vidika upravljanja z divjadjo je za državo pomemben podatek, koliko lovskih gostov in kakšen odvzem divjadi se izvede z lovskimi gosti. Teh podatkov Slovenija nima, zato se uvajajo dovolilnice za lovske goste. Dovolilnica za lovskega gosta je dovoljenje države, ki kot lastnica oziroma upravljavka divjadi na ozemlju Republike Slovenije dovoli lov oziroma podeli lovsko pravico fizični osebi, ki ni članica koncesionarja ali zaposlena v lovišču s posebnim namenom. Ker je država pravico do lova divjadi v loviščih s koncesijo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo prenesla na lovske družine in upravljanje z divjadjo v loviščih s posebnim namenom na upravljavce teh lovišč, so lovske družine oziroma upravljalci lovišč s posebnim namenom tiste pravne osebe, ki upravljajo oziroma trajnostno gospodarijo z divjadjo v skladu z veljavnimi načrti. Zato si mora vsak lovski gost pravico do lova v določenem lovišču pridobiti od koncesionarja ali upravljavca tega lovišča. Lovskemu gostu, ki namerava loviti v lovišču s posebnim namenom, dovolilnico za lovskega gosta tako izda upravljavec lovišča s posebnim namenom (kot naloga, ki se opravlja pod pogoji javne službe). Dovolilnico za lovskega gosta, ki namerava loviti v lovišču(-ih), bo tako na predlog oziroma vlogo upravljavca posameznega lovišča, ki trajnostno gospodari z divjadjo v določenem lovišču, za svoje člane (lovske družine) lahko izdajala Zveza (kot nalogo v javnem interesu).

Domači lovski gosti, ki že imajo veljavno lovsko izkaznico, pridobljeno v skladu z ZDov-1, za skupinske love v loviščih in loviščih s posebnim namenom ne potrebujejo dovolilnice za lovske goste. Mora pa jih upravljavec vpisati na seznam lovskih gostov na skupinskem lovu upravljavca. Med tem ko tuji lovski gosti potrebujejo dovolilnico za lovske goste v vsakem primeru (na individualnih in skupinskih lovih).

Lovski gost (domač in tuj) je dolžan omogočiti vpogled v veljavno dovolilnico za lovske goste na zahtevo policije, lovskih čuvajev ali lovskega inšpektorja ne glede na to, ali je le-ta izdana v fizični ali elektronski obliki. Lovski gost ima lahko pri sebi in omogoči vpogled v papirno obliko dovolilnice ali omogoči vpogled v elektronsko obliko dovolilnice npr. na mobilnem telefonu/tablici/računalniku.

Za namen izvajanja tega člena Zveza in upravljalci lovišč s posebnim namenom vodijo evidenco izdanih dovolilnic za lovske goste, ki vsebuje tudi nekatere osebne podatke. Brezplačen stalen vpogled v celotno evidenco se za namen izvajanja nadzora omogoči lovskemu inšpektorju; MKGP pa le v tiste podatke, ki niso osebni podatki, konkretno v podatke iz četrte do šeste alineje četrtega odstavka.

Zadnji odstavek določa, da minister predpiše vlogo za izdajo, obliko, vsebino in ceno dovolilnice za lovske goste ter vsebino seznama lovskih gostov v primeru organiziranih skupinskih lovov upravljavca lovišča ali lovišča s posebnim namenom.

K 20. in 21. členu

(Lovska zveza Slovenije in območno združenje upravljavcev)

Prvi odstavek 66. člena ZDLov-1 se dopolnjuje na način, da so tudi območne zveze lovskih družin članice Lovske zveze Slovenije. Območne lovske zveze so že sedaj članice Lovske zveze Slovenije, ki je zveza društev, katerih dejavnost je povezana z divjadjo in deluje v skladu z Zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg), vendar nimajo zakonsko predpisanih nalog.

Izvajanje zakonsko predpisanih nalog območnim lovskim zvezam omogoča 21. člen tega zakona, in sicer so to naloge območnih združenj upravljavcev lovišč, ki so določene v četrtem odstavku 67. člena ZDLov-1. To so naslednje naloge:

- urejanje stvari strokovne in upravljalvske narave članov združenja v povezavi z divjadjo in lovstvom v njihovem imenu in za njihov račun;
- usklajevanje stvari strokovne in upravljalvske narave do državnih organov in Zavoda ter do Zveze;
- organiziranje letnih pregledov odstrela in izgub za presojo pravilnosti izvedenega načrta odvzema divjadi v sodelovanju z Zavodom;
- priprava izhodišč za pripravo dvoletnih načrtov po posameznih loviščih;
- ostale naloge, ki jih sprejme zbor upravljavcev iz drugega odstavka tega člena.

21. člen tega zakona omogoča, da lahko območna združenja upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom za izvajanje zakonsko predpisanih nalog pooblastijo območno lovsko zvezo. Sedanje delovanje območnih združenj upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom je namreč ponekod oteženo, ker to niso pravne osebe oziroma nimajo pravne subjektivitete in imajo zato v posameznih območjih države težave, npr. tudi z odpiranjem bančnih računov. Območne lovske zveze teh težav nimajo, ker delujejo kot zveze društev v skladu z Zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg). Zato se ustvarja možnost, da lahko območna združenja upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom za izvajanje določenih nalog pooblastijo območno lovsko zvezo.

K 22. členu

(organizacija in naloge službe)

V 70. členu zakona, ki določa organizacijo in naloge lovsko-čuvajske službe, se na novo dodaja drugi odstavek. V dolgoletni praksi izvajanja nalog lovskih čuvajev so se izkazale različno dobre prakse delovanja lovsko-čuvajske službe. Ker je naloga lovskega čuvaja v prvi vrsti izvajanja nadzora v lovišču in so to hkrati člani lovskih družin, znotraj katerih opravljajo nadzor, ponekod prihaja do nerazumevanja nalog lovskega čuvaja s strani samih lovskih čuvajev ali do nerazumevanja bistvene naloge lovskega čuvaja s strani vodstva in članov lovskih družin. V izogib takšnim težavam se uvaja novo določilo, ki lovskemu inšpektorju v tistih lovskih družinah oziroma pri tistih koncesionarjih, kjer prihaja do izvedbenih težav, omogoča, da lahko MKGP predlaga imenovanje enega ali več lovskih čuvajev, ki ni(-so) hkrati tudi člani te iste lovske družine oziroma istega koncesionarja. Ta določba se uvaja z namenom dodatnega izboljšanja nadzora nad določbami predpisov, ki urejajo divjad in lovstvo, že na primarni ravni, t.j. znotraj lovskih družin oziroma koncesionarjev.

K 23. členu

(pogoji za opravljanje službe)

V 72. členu se določijo bolj zahtevni pogoji za opravljanje lovsko-čuvajske službe, in sicer se na novo (kot pogoj) dodaja stopnja dosežene izobrazbe lovskega čuvaja. Z novim predlogom ureditve je to najmanj nižja poklicna izobrazba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij uvrščeno na 3. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij. Dosedanja ureditev ni določala izobrazbe oziroma z izobrazbo ni pogojevala imenovanja lovskega čuvaja, kar se je izkazalo za težavo. Poleg tega predlog zakona dviguje dolžino lovske prakse za lovskega čuvaja iz tri na pet let. Lovski čuvaj je bil namreč že po sedaj veljavni ureditvi (v skladu s sedanjim tretjim odstavkom 72. člena ZDLov-1) v času opravljanja službe v lovišču uradna oseba. Takšno določilo ohranja tudi peti odstavek nove ureditve 72. člena tega zakona. Zato je pomembno, da so to osebe s formalno izobrazbo, ne glede na smer, da v splošnem razumejo temelje delovanja državne ureditve in znajo brati, razlagati in izvajati predpise. Ker

bi lahko z uveljavitvijo tega predloga zakona v praksi še vedno obstajale predmetne pogodbe sklenjene s čuvaji, ki teh pogojev ne bodo izpolnjevali, je predvideno prehodno obdobje več kot treh let.

Nadalje se spreminja postopek imenovanja lovskih čuvajev, ki je se je v sedanji ureditvi izkazal kot nepraktičen (npr. »podaja izjave pred pristojnim upravnim organom«) in nejasen (npr. brez določenega postopka imenovanja). Vlogo za imenovanje lovskega čuvaja v skladu z novo ureditvijo MKGP poda upravljavec lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom, vključno z dokazili o pridobljeni stopnji formalne izobrazbe in orožnem listu. MKGP v okviru upravnega postopka imenovanja sam pridobi podatke o opravljenem lovsko-čuvajskem izpitu oziroma o udeležbi na izobraževanju lovskih čuvajev v zadnjih petih letih od Lavske zveze Slovenije in o petletni lovski praksi. Po zaključenem upravnem postopku imenovanja lovskega čuvaja Zveza na podlagi pravnomočne odločbe o imenovanju izda izkaznico lovskega čuvaja in službeni znak. Ohranja se sedanja določba, da obliko izkaznice in znaka lovskega čuvaja določi minister.

Nadalje se v šestem odstavku ureja razrešitev lovskega čuvaja, ki poteka na način, da lahko MKGP na predlog lovske inšpekcije z odločbo razreši lovskega čuvaja izvajanja lovsko-čuvajske službe, kadar je lovski čuvaj kršil predpise, ki urejajo divjad in lovstvo.

Sedmi odstavek vzpostavlja MKGP pravno podlago za vodenje evidence o imenovanih in razrešenih lovskih čuvajih. Ker gre za zbirko osebnih podatkov se s podatki ravna v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, in predpisi, ki urejajo zbirke podatkov, ki jih vodijo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblašteni organi. Zadnji odstavek vzpostavlja pravno podlago lovski inšpekciji za vpogled, prepis, izpis in prenos podatkov iz evidence o imenovanih in razrešenih lovskih čuvajih.

K 24. členu (kazenske določbe)

Uvaja se možnost izreka glob v razponu.

K 25. členu (kazenske določbe)

Znižuje se najnižji znesek globe za prekrške iz 76. člena ZDLov-1, in sicer iz 4.200 eurov na 2.100 eurov. V praksi se je izkazalo, da je najnižji znesek globe glede na samo težo posameznega prekrška iz 76. člena ZDLov-1 in njegove posledice določen previsoko. Enak najnižji znesek globe (2.100 eurov) je že določen tudi za prekrške, ki jih stori pravna oseba iz 75. člena ZDLov-1.

Glede na nove vsebine se v 76. členu smiselno dodajo tudi novi prekrški, in sicer zaradi:

- kršitve določil koncesijske pogodbe,
- neposredovanja podatkov, potrebnih za izračun koncesnine na MKGP,
- nevedenja evidence o izdanih oznakah ali onemogočanje vpogleda v to evidenco lovskemu inšpektorju,
- neposredovanje zahtevanih podatkov v elektronski obliki v osrednji lovsko informacijski sistem do 15. dne v tekočem mesecu,
- neizplačila dogovorjene odškodnine oškodovancu v roku ali neizvedbe ostalih oblik dogovorjene odškodnine,
- lova brez dovolilnice za lovske goste,
- onemogočanja vpogleda policiji, lovskemu čuvaju ali lovskemu inšpektorju v veljavno dovolilnico za lovske goste.

V tem členu se dodaja tudi določilo, da se za določene prekrške, kadar je seveda to vsebinsko smiselno, kaznuje tudi posameznik. V zadnjem odstavku pa se določa možnost izreka glob v razponu.

K 26. členu (kazenske določbe)

Tudi v tem členu se dodaja možnost izreka glob v razponu.

Zadnji odstavek določa stransko sankcijo odvzema lovske izkaznice za deset let in desetletno prepoved izvajanja lova na celotnem območju države v primeru, če posameznik v obdobju zaporednih treh let trikrat ponovi prekršek iz prvega odstavka 13. člena tega zakona (prvi odstavek 45. člena ZDLov-1) oziroma, če posameznik v obdobju zaporednih treh let trikrat prenaša ali prevaža odvzeto parkljasto divjad iz mesta odvzema brez, da bi bila ustrezno označena v skladu s 45. členom ZDLov-1. S prvim odstavkom 45. člena se namreč obvezuje posameznika, da označi vsak odvzet osebek parkljaste divjadi (t.j. navadni jelen, damjak, evropska srna, gams, alpski kozorog, muflon in divji prašič) na mestu odvzema. S tem bo možnost neevidentiranega in tudi nelegalnega odvzema pravno zmanjšana na najnižjo možno raven. V primeru ponavljajočih kršitev tega določila – nelegalnega odvzema parkljaste divjadi, je predvidena najstrožja kazen: odvzem lovske izkaznice in splošna prepoved lova. Nelegalni odvzem divjadi namreč predstavlja težavo zaradi nastale škode na divjadi, oškodovanja upravljavca in, posredno preko koncesijske dajatve, tudi države. Poleg tega je takšen nelegalen odvzem možno prodati le nelegalno in torej brez uradnih pregledov, ki jih določajo predpisi s področja varne hrane in veterinarstva, kar predstavlja posebej visoko tveganje z vidika varnosti prehranske verige oziroma divjačine za potrošnike.

K 27. členu (novo izračunavanje koncesijskih dajatev in pogoji za opravljanje lovsko-čuvajske službe)

Prvi člen prehodnih določb določa pričetek novega načina izračunavanja koncesijskih dajatev, in sicer je to v letu 2029, ko potečejo tudi veljavne koncesijske pogodbe, za koncesijske dajatve iz leta 2028. Koncesijska dajatev se namreč plačuje za preteklo leto. Poleg tega se uvaja prehodno obdobje za izpolnjevanje novih pogojev za opravljanje lovsko-čuvajske službe, ker lahko z uveljavitvijo tega predloga zakona v praksi še vedno obstajajo pogodbe sklenjene s čuvaji, ki novih pogojev ne bodo izpolnjevali. Prehodno obdobje prilagoditve tako izteče s 1. januarjem 2027.

K 28. členu: (prenos lastninske pravice)

S prehodno določbo se v obliki neodplačnega prenosa kmetijskih zemljišč in gozdov ureja pridobitev lastninske pravice na kmetijskih zemljiščih in gozdovih, ki so last Republike Slovenije postala na podlagi 14. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo, 56/10 – ORZSKZ16, 14/15 – ZUUJFO, 9/16 – ZGGLRS in 36/21 – ZZIRDKG; v nadaljnjem besedilu: ZSKZ). Zemljišča so tisto družbeno premoženje, s katerim so upravljale in razpolagale lovske družine oziroma Zveza v sistemu družbene lastnine in katere so lovske družine oziroma Zveza pridobile na podlagi kupoprodajnih pogodb, sredstva pa so prispevali takratni člani lovskih družin. Na teh zemljiščih lovske družine oziroma Zveza kot upravljavke lovišč izvajajo vse potrebne ukrepe za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, kot tudi za ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti.

V praksi je lastninjenje kmetijskih zemljišč in gozdov potekalo na podlagi 14. člena ZSKZ. Zemljišča, ki so bila na dan uveljavitve zakona 11. 3. 1993 v prostorskih aktih opredeljena kot kmetijska zemljišča in gozdovi so zato postala last Republike Slovenije in s tem dana v upravljanje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sklad).

28. člen tega zakona določa, da se zemljišča neodplačno prenesejo na lovsko družino oziroma Zvezo pod pogojem, da so ta zemljišča lovske družine oziroma Zveza pridobile odplačno in je tudi v zemljiški

knjigi vknjižena pravica do uporabe ali upravljanja v korist te lovske družine oziroma Zveze. Pogoj odplačne pridobitve zemljišč kot tudi vpis imenika pravice do uporabe so obligatorni, saj se z navedenim členom ureja razmerja, ki so v predhodno sprejetih predpisih ostala neurejena. Zakon o društvih iz leta 1995 (Uradni list RS št. 60/95) je v takratnih prehodnih določbah, in sicer v 37. členu, določil, da se družbena lastnina, s katero razpolagajo društva, na dan uveljavitve zakona, lastninsko preoblikujejo v skladu s posebnimi zakoni, vendar predpisi niso ustrezno uredili nepremičnega premoženja, s katerim so upravljale lovske družine in Zveza.

Prvi odstavek 28. člena določa, da se sklene pogodba o neodplačnem prenosu lastninske pravice med Skladom in lovsko družino oziroma Zvezo. Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17 in 44/22; v nadaljnjem besedilu: ZKZ) in Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16; v nadaljnjem besedilu: ZG) specialno urejata promet s kmetijskimi zemljišči in gozdom, in sicer vsebujeta tudi določila glede poteka postopka prodaje (obvezna objava ponudbe po 20. členu ZKZ), upoštevanje pravic predkupnih upravičencev (23. člen ZKZ in 47. člen ZG) ter odobritev s strani upravne enote (22. člen ZKZ). Ker dosledno upoštevanje določb navedenih zakonov ne bi bilo skladno z namenom in ciljem urejanja s tem členom določenih razmerij, je za neodplačne prenose lovskim družinam oziroma Zvezi v drugem odstavku določena izjema od obvezne objave ponudbe, izbire predkupnega upravičena ter odobritve s strani upravne enote. Pogodba se sklene neposredno med Skladom in lovsko družino oziroma Zvezo, ki izkaže z zakonom določene pogoje, sama odobritev s strani pristojnega upravnega organa ni zahtevana.

Z uveljavitvijo Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16, 36/21 – ZZIRDKG in 140/22 – ZSDH-1A; v nadaljnjem besedilu: ZGGLRS) je upravljanje državnih gozdov v letu 2016 prevzela družba Slovenski državni gozdovi d. o. o. (v nadaljnjem besedilu: SiDG d. o. o.). Skladno s četrtem odstavkom 36. člena ZGGLRS tudi državni gozdovi, ki so bili predmet prenosa po 14. členu ZSKZ, po končanju postopkov preidejo v gospodarjenje družbi SiDG d. o. o.. Zato se v tretjem odstavku določi, da v kolikor so predmet neodplačnega prenosa iz prvega odstavka tega člena tudi državni gozdovi, sklene pogodbo o neodplačnem prenosu lastninske pravice lovski družini ali Zvezi poleg Sklada tudi družba SiDG d. o. o..

V četrtem odstavku se določi obveznost Republike Slovenija, da zagotovi nadomestno kmetijsko zemljišče ali gozd, v primeru, da je kmetijsko zemljišče ali gozd, ki je z uveljavitvijo ZSKZ postalo last Republike Slovenije, z dnem uveljavitve tega zakona v lasti tretjih oseb oziroma jih iz drugih razlogov ni mogoče prenesti v last lovske družine oziroma Zveze. Nadomestno zemljišče se zagotovi znotraj lovišča, s katerim upravlja posamezna lovska družina oziroma Zveza.

V kolikor bo potrebna parcelacija zemljišč, na katerih se bo skladno s prvim odstavkom tega člena prenašala lastninska pravica v korist lovske družine oziroma Zveze, se le ta izvede na predlog in stroške Sklada. Peti odstavek zato določa obveznost Sklada, da na svoje stroške naroči parcelacijo zemljišča.

V praksi so lovske družine oziroma Zveza postavile posamezne objekte na nepremičninah v družbeni lasti, pri čemer niso uredile pravnih razmerij. Pozneje so le te postale last Republike Slovenije, zato je v petem odstavku določena tudi ustanovitev stavbne pravice v korist lovske družine oziroma Zveze za dobo največ 99 let. Z namenom čimprejšnje ureditve vseh razmerij je določen tudi rok, v katerem lahko lovska organizacija predlaga ustanovitev stavbne pravice, in sicer lahko to stori v roku pet let od uveljavitve tega zakona. Glede sklenitve pogodbe se smiselno uporabljajo določbe drugega odstavka tega člena.

K 29. členu: (uskladitev)

V prehodnih določbah se ureja ustanovitev javnega gospodarskega zavoda iz 4. člena tega zakona, in sicer je določen rok za sprejem Akta o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda ter rok za uskladitev Statuta Zavoda najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Določba tako zavezuje Vlado RS, da v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona sprejme Akt o ustanovitvi javnega

gospodarskega zavoda ter uskladi Sklep o organizaciji in začetku dela Zavoda z določbami tega zakona najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Tretji odstavek člena določa pričetek delovanja javnega gospodarskega zavoda najpozneje v roku šestih mesecih po sprejemu Akta o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda.

29. člen v četrtem odstavku določa tudi delitveno bilanco, ki jo pripravi Zavod z namenom, da se razdelijo osnovna sredstva, terjatve in obveznosti, ki se nanašajo na preneseno dejavnost Zavoda. Delitvena bilanca vključuje seznam osnovnih sredstev, ki se prenesejo na javni gospodarski zavod in ki so neposredna vezana s prenosom dejavnosti. Delitveno bilanco potrdi Vlada pred začetkom dela javnega gospodarskega zavoda.

Peti odstavek določa, da javni gospodarski zavod kot pravni naslednik Zavoda vstopi v vsa pravna razmerja Zavoda v zvezi z izvajanjem prenesenih nalog, terjatev in obveznosti, s čimer se zagotovi neprekinjen potek dejavnosti oziroma nadaljnje izvajanje vseh prevzetih pravic in obveznosti.

Šesti odstavek tega člena zavezuje Zavod za posredovanje vseh analitičnih podatkov in dokumentacije, ki so potrebne za prenos in pripravo delitvene bilance, MKGP. Navedene podatke mora Zavod posredovati v roku enega meseca po uveljavitvi tega zakona.

K 30. členu: (premostitev javnih uslužbencev z zavoda na javni gospodarski zavod)

Ker se na javni gospodarski zavod prenašajo del dejavnosti Zavoda, 30. člen zakona določa tudi premostitev delavcev z Zavoda (prenosnik) na javni gospodarski zavod (prevzemnik) z dnem začetka dela javnega gospodarskega zavoda. Na nov javni gospodarski zavod se prenesejo vsi javni uslužbenci Zavoda, ki izvajajo preneseni obseg dejavnosti. Za vsa vprašanja v zvezi s prenosom, delavcev se uporabijo določbe zakona, ki ureja javne uslužbenke. Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb) v XX. poglavju ureja premostitev javnega uslužbenca. Skladno s 149. členom se zaradi delovnih potreb javni uslužbenec premosti na prosto uradniško delovno mesto oziroma strokovno-tehnično delovno mesto pri istem ali drugem organu, če so podani poslovni razlogi ali če predstojnik oceni, da je mogoče na ta način zagotoviti učinkovitejše oziroma smotrnejše delo organa. Premostitev se izvede s sklenitvijo aneksa k pogodbi o zaposlitvi, ki ga, če gre za premostitev v drug organ, na strani delodajalca skleneta predstojnika obeh organov.

Podporna služba oziroma skupne naloge se še naprej izvajajo v okviru Zavoda, zato o opravljanju teh nalog Zavod in javni gospodarski zavod skleneta pogodbo. V pogodbi se določijo vrsta in obseg nalog, ki jih Zavod opravlja za javni gospodarski zavod, ter višina nadomestila, ki ga javni gospodarski zavod plača za opravljanje teh nalog. Določba drugega odstavka tega člena zavezuje Zavod in javni gospodarski zavod, da pogodbo o medsebojnih razmerjih skleneta v tridesetih dneh po ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda.

K 31. členu: (prenos dokumentacije in evidenc)

Skladno z ustanovitvijo novega javnega gospodarskega zavoda se iz Zavoda prenesejo tudi vse evidence ter posreduje vsa potrebna dokumentacija najpozneje v tridesetih dneh po ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda. Člen tako zavezuje Zavod, da na javni gospodarski zavod posreduje vso potrebno dokumentacijo in evidence, ki jih bo javni gospodarski zavod potreboval za opravljanje nalog v loviščih s posebnimi namenom.